

**NACIONALINIO MUZIEJAUS LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VALDOVŲ RŪMŲ
GEROSIOS PATIRTIES SKLAIDOS IR EDUKACINĖS PATIRTIES BANKAS**

Eil. Nr.	Tipas	Gerosios patirties pavadinimas	Dalykas / Sritis	Parengęs asmuo	Anotacija	Laikmenos forma ir saugojimo vieta (el. nuoroda)
2024 metai						
1.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Sėkminga lyderystė: švietimo ir kultūros įstaigų veiklos dermė ugdymo procese“)	I modulis „Mokymas ir mokymasis kitaip“	Neformalusis švietimas	Kviestiniai lektoriai	Mokymų metu dalyviai nagrinės užmokyklinių erdvių išnaudojimo galimybes, tobulins lyderystės kompetencijas organizuoti ir realizuoti ugdymo(si) procesą, nukreiptą į įvairių poreikių mokinių pažangos skatinimą ir mokymosi motyvacijos stiprinimą, siekiant tikslingai ir kryptingai ugdyti mokinių kompetencijas.	Programa ir pateiktys saugomos pas seminaro užsakovą
2.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vilnius: Litvaniae metropolis“)	III modulis „Vilnius pasaulyje – pasaulis Vilniuje“	Istorija / Paveldas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Seminaro metu dalyviai praplės žinias apie XVII–XVIII a. valdovų rezidencijos ir Vilniaus miesto istorinę raidą, įvertins Vilniaus reikšmę tuometiniame pasaulyje, o teorinės dalies gebėjimus gilins taikydami praktinėse veiklose.	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje
3.	PASKAITA	„Gotikos ženklai Vilniaus pilyje“	Istorija / Paveldas	Gintautas Striška, Egidijus Ožalas (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje siūloma pažinti XIII a. pab. Vilniuje pradėtą statyti pirmąją mūrinę gynybinę pilį, kuri Gotikos epoKasparaatmintieschoje patyrė vieną didžiausių pilies plėtros etapų. Archeologiniai tyrimai atskleidė nemažai duomenų apie XIII a. pab – XVI a. pr. architektūrą, pasaulėžiūrą ir kasdienį gyvenimą. Radiniuose atsispindi vieni ankstyviausių valstybės heraldinių ženklų, nemaža radinių dalis išsiskiria prabanga ir unikalumu, kas tik patvirtina, kad Vilniuje	https://www.youtube.com/watch?v=6pzb1gj22yI

					buvo pagrindinė valdovų rezidencija. Gotikos epochos pabaigą Vilniaus pilyje vainikuoja XVI a. pr. vėlyvosios gotikos stiliumi pastatyti nauji ištaigingi Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidenciniai rūmai, Katedra ir kiti pastatai, iš esmės pakeitę senosios pilies struktūrą, išvaizdą ir pobūdį. Paskaitoje klausytojams pristatoma, kaip pati ankstyviausia Lietuvos mūrinė gynybinė pilis per XIII a. pab. – XVI a. pr. laikotarpį tapo didžiųjų kunigaikščių rezidencija. Bus apžvelgti pagrindiniai šios epochos gynybinių ir reprezentacinių statinių raidos bruožai, archeologiniai radiniai bei įdomesni kasdienio gyvenimo aspektai.	
4.	PASKAITA	„Lietuva, Latvija, Estija moderniaisiais laikais: kada (ar) klestėjo Baltijos šalių vienybė?“	Istorija / Diplomacija	Dr. Algimantas Kasparavičius (Lietuvos istorijos institutas).	Termino „Baltijos valstybės“ turinys geopolitiškai apima šiaurinę Baltijos jūros pakrantę, t. y. Lietuvą, Latviją, Estiją, o pats terminas palyginti visai naujas. Beveik iki pat Pirmojo pasaulinio karo pabaigos Lietuva geopolitiškai niekada nebuvo priskiriama prie vadinamųjų Baltijos valstybių. Mat jau nuo XIV a. pabaigos – XV a. pradžios, o ypač po Liublino unijos (1569) Europos geopolitiniame žemėlapyje Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė funkcionavo kaip jungtinės Lenkijos ir Lietuvos valstybės – Abiejų Tautų Respublikos – dalis; jos, kaip jūrinės valstybės statusas, buvo gana komplikotas. Taigi tiek kultūrinė-civilizacinė, tiek ir politinė Lietuvos tapatybė iki XVIII a. pabaigos ir netgi iki 1863–1864 m. sukilimo vystėsi palaikant išskirtinai glaudų ryšį su Lenkija. Kitaip tariant, katalikiškos Lietuvos civilizacinis vektorius bent jau nuo Liublino unijos buvo tvirtai nukreiptas į pietvakarius, į katalikišką Lenkijos Karalystę. O nacionalinio-aristokratiško valstybingumo Viduramžiais ir	https://www.youtube.com/watch?v=9i851IDyqYI

					<p>Naujaisiais laikais nesukūrusių latvių ir estų civilizaciniai vystymosi vektoriai tuo laiku buvo bent keli ir kitomis kryptimis. Maždaug iki XVI a. vidurio latvių ir estų etninės teritorijos (tautos) sudarė vokiškos Livonijos konfederacijos dalį. Konfederacijai subyrėjus, nuo XVI a. antros pusės šios žemės pateko Danijos, Švedijos bei Lenkijos ir Lietuvos Respublikos valdžion. Taigi, didieji civilizaciniai šių tautų vystymosi vektoriai iš pradžių buvo nukreipti į Vokietiją ir vakarus, o vėliau – į šiaurę ir tik nežymiai – į pietvakarius. Tokia geopolitinių vektorių konfigūracija gerokai nulėmė ne tik latvių ir estų konfesinį palinkimą į protestantizmą Naujaisiais laikais, bet ir tuomet šių nesavarankiškų tautų kultūrinę-civilizacinę tapatybę, kol po Rusijai pergalingo Šiaurės karo su Švedija XVIII a. šios teritorijos keliais etapais buvo įjungtos į Rusijos imperijos sudėtį. Taigi, formaliai daugmaž vienoje geopolitinėje erdvėje – Rusijos imperijos valdžioje ir jos politiniame žemėlapyje – Lietuva, Latvija ir Estija atsidūrė tik pačioje XVIII a. pabaigoje. Tačiau Rusijos ir Europos kultūrinėje-politinėje refleksijoje skirtis tarp Lietuvos iš vienos pusės bei Latvijos ir Estijos iš kitos praktiškai ir toliau išliko ir tęsėsi iki XX a. pradžios. XIX a. Lietuva ir toliau traktuota kaip istorinės Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Abiejų Tautų Respublikos tam tikras politinis palikimas. Paskaitoje aptariama termino „Baltijos valstybės“ kilmė ir raida, analizuojami veiksniai, lėmę Lietuvos priskyrimą prie jos šiaurinių kaimynių – Latvijos ir Estijos.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

5.	PASKAITA	„Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Kazimieras Jogailaitis ir jo epocha“	Istorija	Dr. Toma Zarankaitė-Margienė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Jogailaičių dinastija savo galia Vidurio Rytų Europoje prilygo Habsburgams. Per gana trumpą laiką šios dinastijos atstovai spėjo įsitvirtinti ne tik Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, bet ir tuometinių Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos karalysčių sostuose. Po Žygimanto Kęstutaičio žūties Lietuvos didikai ir bajorai Vilniaus katedroje Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu pakėlė Kazimierą Jogailaitį, nepaisant jo brolio Vladislovo ir lenkų bajorų prieštaravimų. Faktiškai Lietuva tapo savarankiška valstybe, turinčia atskirą suverenų valdovą, o realią valdžią sutelkė didžiojo kunigaikščio taryba, vadovaujama Vilniaus vaivados Jono Goštauto. Po brolio Vladislovo žūties ir derybų su Lenkijos bajorais dėl lygiateisiško Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės statuso, 1447 m. Kazimieras Jogailaitis buvo karūnuotas Lenkijos karaliumi. Iki 1447 m. Kazimieras Jogailaitis dažnai rezidavo Vilniaus pilyse, čia nuolat veikė ir jo taryba. Greta Ponų tarybos Lietuvoje greitai susiformavo centrinės valdžios struktūros, 1446 m. atsirado kanclerio pareigybė ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didysis antspaudas. Tapęs ir Lenkijos karaliumi, Kazimieras toliau lankėsi bei ilgai užsibūdavo Lietuvoje, kur mėgo medžioti, rūpinosi Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų puoselėjimu. Paskutinį kartą Lietuvoje jis apsilankė 1491 m. pabaigoje ir gyveno iki mirties 1492 m. vasarą. Kazimiero Jogailaičio valdymo metais atsisakyta keliaujančio dvaro tradicijos. Įsitvirtino nuolatinų sostinių – Vilniaus ir Krokuvos – statusas. Šio valdovo valdymas reikšmingas dėl intensyvaus ir nuoseklaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės europėjimo, perimant ir plėtojant lotyniškosios</p>	https://www.youtube.com/watch?v=eF9FhBr6xeM
----	----------	--	----------	--	---	---

					Viduramžių kultūros pasiekimus. Vis dėlto šiuo laikotarpiu Rytuose sustiprėjo priešiškos Lietuvos Didžiąjai Kunigaikštystei jėgos ir dažnėjantys priešų puolimai signalizavo apie kylančias naujas grėsmes regione, kurios išliko aktualios ir ateinančiais laikotarpiais.	
6.	POKALBIS– DISKUSIJA	„Vilniaus pilys kaip atminties vieta“	Istorija / Paveldas	<p>Moderatorius: doc. dr. Aurimas Švedas (Lietuvos istorijos institutas, Vilniaus universitetas)</p> <p>Dalyviai: dr. Rasa Butvilaitė (Vilniaus dailės akademija), prof. dr. Mindaugas Kvietkauskas (Vilniaus universitetas), Rita Lelekauskaitė-Karlienė (Valdovų rūmų muziejus), Edita Povilaitytė- Leliugienė (Vilniaus dailės akademija)</p>	XVIII a. pabaigos – XIX a. Lietuvos visuomenę audrino Rusijos imperijos vykdomos represijos ir skaudžios netektys – šlovingos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės praeities liudininkų – Žemutinės ir Aukštutinės pilių pradimai, valdovų rezidencijos nušlavimas nuo žemės paviršiaus. Netekčių akivaizdoje Valdovų rūmai imti suvokti ir vertinti kaip svarbus valstybinės tapatybės atributas, kaip tautą vienijanti atminties vieta. Romantizmo epochoje sukurta ir įvairiu būdu paskelbta daugybė nebeegzistavusių Vilniaus pilių ansamblio ir atskirų jo pastatų vizijų, liudijusių šių Lietuvos valstybės centro istorinių objektų simbolinę reikšmę ir prasmę. Pokalbio-diskusijos dalyviai – kultūros istorikai, literatūrologai, architektūros istorijos specialistai aptaria, kokias raiškos formas Vilniaus pilys kaip atminties vieta įgijo XIX a. dailininkų, architektų, literatų kūryboje, kokius Aukštutinės ir Žemutinės Vilniaus pilių vaizdinius kūrė XX a. pirmos pusės dailininkai ir kada bei kodėl užgimė mintis atstatyti okupantų sunaikintą Lietuvos valdovų rezidenciją Vilniuje.	https://www.youtube.com/watch?v=F1BxQGSRaKY
7.	PASKAITA	„Valstybingumo ženklų trynimasis ir teritorijos užvaldymas“	Istorija / Paveldas	Prof. dr. Valdas Rakutis (Klaipėdos universitetas)	XVIII–XIX a. sandūroje, carinės Rusijos administracijai skatinant, Vilniaus Žemutinės pilies rūmai buvo nugriauti kaip regimas sunaikintos Lietuvos valstybės simbolis, jos	https://www.youtube.com/watch?v=OximGRNP40Q

					valdovų buvusi rezidencija ir administracinis centras. Paskaitos metu analizuojama, kokiomis priemonėmis ir kokiais būdais okupacinė valdžia siekė sunaikinti Lietuvos valstybingumo ženklus ir kokie pokyčiai vyko Vilniaus pilių teritorijoje XIX amžiuje.	
8.	PASKAITA	„Vilniaus pilių topografija ir raida XIII–XVIII a.“	Istorija / Paveldas	Dr. Oksana Valionienė (Lietuvos istorijos institutas)	Paskaitoje Vilniaus pilių raidos tyrinėtoja atskleidžia, kaip keitėsi Vilniaus pilių vaizdas nuo XIII a. iki XVIII a. pabaigos. Ypatingas dėmesys skiriamas šių pokyčių priežastims – gamtinėms sąlygoms, pilių ryšiams su miestu, istoriniams įvykiams. Pristatomos pilių rekonstrukcijos, autorės parengtos remiantis archeologiniais tyrimais, istoriniais šaltiniais, kartografija ir ankstesnėmis rekonstrukcijomis.	https://www.youtube.com/watch?v=04peXsvLIIO
9.	KULTŪROS VAKARAS	„Išsaugoti – žmones, kūrybą, Lietuvą“ (skirtas Justinui Marcinkevičiui)	Literatūra	Prof. habil. dr. Viktorija Daujotytė, prof. dr. Mindaugas Kvietkauskas (Vilniaus universitetas), dr. Salomėja Bandoriūtė-Leikienė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas), prof. dr. Aušra Martišiūtė-Linartienė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas), Gytis Vaškėlis (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas)	Justino Marcinkevičiaus ryšys su Valdovų rūmais yra simboliškas. Dar praėjusio šimtmečio pabaigoje, tebevykstant archeologiniams kasinėjimams, šioje vietoje buvo atliekama poetinė drama „Mindaugas“. Valdovų rūmų Didžiojoje renesansinėje menėje 2010 m. lapkričio 9 d. poetas skaitė savo poeziją. Tai buvo paskutinis viešas rašytojo susitikimas su skaitytojais. Šį kartą Valdovų rūmuose pasitinkame naują J. Marcinkevičiaus kūrinių rinkinį – „Raštus“, kurių 10 tomų parengė Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. Rinktiniuose „Raštuose“ publikuojami J. Marcinkevičiaus tekstai kviečia skaitytojus naujai perskaityti jau žinomus kūrinius, susipažinti su iki šiol nespausdintais tekstais. „Raštų“ rengėjų ir mecenatų – Nijolės ir Česlovo Vytauto Karbauskų šeimos įsitikinimu, prasmingiausias paminklas rašytojui yra knyga	https://www.youtube.com/watch?v=pyPRLImOudA

					ir skaitytojas, kuris atranda naujas kūrinio prasmes. Justino Marcinkevičiaus poeziją skaito Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Vaidybos ir režisūros katedros 4 kurso studentai Rūta Jonikaitė, Nojus Mikalauskas, Saulė Rašimaitė (vadovas Gintaras Varnas), 3 kurso studentai Urtė Janavičiūtė, Klaudijus Matijošaitis (vadovai Dainius Meškauskas, Viktorija Kuodytė), studijos „Gal meno?“ skaitovai Vilma Poškutė, Vidmantas Šarkys, LMTA dėstytojai Dainius Meškauskas, Rita Juodelienė. Dainas pagal poeto tekstus atlieka Rasa Juzukonytė (sopranas), prof. Deividas Staponkus (baritonas) ir prof. Aušra Motuzienė (fortepijonas).	
10.	DISKUSIJA	„Jubiliejiniams Gedimino laiškų metams besibaigiant: atradimai, pasiekimai, patirtys“	Istorija / Paveldas	Moderatorė: dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus) Dalyviai: prof. dr. Rimvydas Petrauskas (Vilniaus universitetas), prof. dr. Vykintas Vaitkevičius (Klaipėdos universitetas), dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus)	Besibaigiančius jubiliejinius pirmojo Vilniaus paminėjimo 1323 m. Gedimino laiškuose metus Valdovų rūmų muziejus apibendrina pokalbyje-diskusijoje. Joje iškilūs istorikai, archeologai ir paveldo tyrinėtojai, apžvelgę gausų 2023 m. surengtų mokslo ir kultūros renginių derlių, siekia išryškinti svarbiausius, didžiausią poveikį žinių apie Lietuvos sostinės Vilniaus istoriją sklaidai turėjusius renginius. Taip pat aptariami naujausi atradimai archeologijos, istorijos, šaltiniotyros, kultūros ir kitose srityse, ne tik praplečiantys Vilniaus istorijos chronologines ribas, bet ir brėžiantys naujus Vilniaus, kaip europinės kultūros paveldo miesto, raiškos horizontus.	https://www.youtube.com/watch?v=np0sIUPLMu4
11.	VIRTUALI EKSKURSIJA	„Baltijos valstybių laisvės simboliai 1918–1940 m. Lietuva, Latvija, Estija“	Istorija / Paveldas / Faleristika	Vilius Kavaliauskas	Parodoje eksponuojami Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybingumo simboliai – valstybiniai apdovanojimai: ordinaai, medaliai, ordinų Grandinės. Eksponuojant kiekvienai iš Baltijos šalių reikšmingus simbolius, pristatomos ir jais	https://www.youtube.com/watch?v=8GrA3JICUzU

					<p>apdovanotos iškilios istorinės asmenybės – Baltijos valstybių kūrėjai bei laisvės gynėjai, jų biografijos. Taip atskleidžiama Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybingumo istorijos raida, diplomatijos tarpukariu ypatumai, tarptautinės padėties Europoje kaita.</p> <p>Lankytojai gali išvysti originalias Latvijos ir Estijos Prezidentų Grandines, Vytauto Didžiojo ordiną su Aukso grandine, kitų to meto žymių Europos šalių politikų pagerbimo bei įvertinimo ženklus. Šią vertingą bei didžiausią regione faleristikos kolekciją nuo 1965 m. sukaupe kolekcininkas Vilius Kavaliauskas, ją papildęs vertinga ikonografinė medžiaga – fotografijomis, dokumentais. Jis ir pristato parodą.</p>	
12.	PASKAITA	„Vienos krosnies istorija. Nuo archeologinių tyrimų iki rekonstrukcinio modelio“	Istorija / Paveldas	Egidijus Ožalas (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Kiekvienas istorinis laikotarpis turi savo ženklus, simbolius, stereotipus. Kartais viena naujai atrasta to laikotarpio detalė keičia visą istorinį paveikslą. Kaip XV a. viduryje atrodė Lietuvos didžiojo kunigaikščio rezidencijos interjeras, kas buvo pagrindinė jo puošmena? Per 1987–2010 m. vykusius archeologinius tyrimus po kruopelytę rinkta medžiaga tapo pagrindu brandžiosios Gotikos laikotarpio interjerui atkurti. Apie didžiausios Lietuvoje gotikinių koklių kolekcijos paieškas, juos tiriant atsivėrusį XV a. vidurio pasaulį ir jo atkūrimą Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų erdvėje sužinosite apsilankę šioje paskaitoje.</p>	https://www.youtube.com/watch?v=YowPonnQNJY
13.	PASKAITA	„Vilniaus albumo“ idėjos raida XIX a.	Istorija / Paveldas / Dailė	Akad. dr. (hp) Rūta Janonienė (Vilniaus dailės akademija)	<p>Paskaitos metu gilinamasi į „Vilniaus albumo“ idėjos raidą XIX a. ir plačiau supažindinama su „Vilniaus albumus“ kūrusių dailininkų darbais: Pranciškaus Smuglevičiaus (Franciszek Smuglewicz, 1745–1807)</p>	https://www.youtube.com/watch?v=VUCIH4zjBaA

					<p>sukurtais Vilniaus vaizdais ir jų kopijomis bei Vilniaus vaizdais Juozapo Peškos (Józef Peszka, 1767–1831) akvarelėse. Taip pat apžvelgiamas neįgyvendintas Marcelio Januševičiaus (Marcelli Januszewicz, Januszkiewicz, 1806–1859) „Vilniaus albumas“ ir jo rekonstrukcijos bandymas (akvarelių ir piešinių teminės grupės, dailininko sūnaus sukurtos kūrinių kartotės ir kopijos, litografinės kopijos). Be to, pristatomi Kazimiero Bachmatavičiaus (Kazimierz Bachmatowicz, 1803/1808–1837) „Vilniaus prisiminimai“ ir kiti litografiniai ciklai, aptariamasis Česlovo Moniuškos (Czesław Moniuszko, 1790–1870) piešiniuose vaizduojamas Vilnius, Vilniaus vaizdai Jono Kazimiero Vilčinskio (Jan Kazimierz Wilczyński, 1806–1885) „Vilniaus albume“, albume „Vilniaus archeologijos muziejus“ bei nelitografuotos Vasilijaus Sadovnikovo (Vasilij Sadovnikov, 1800–1879) akvarelės ir pirmieji Vilniaus fotografijų ciklai.</p>	
2023 metai						
1.	VIRTUALI PARODOS EKSKURSIJA	„Kazimiero Alchimavičiaus paveikslas „Gedimino laidotuvės“	Istorija / Paveldas / Dailė	Gabija Tubelevičiūtė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Valdovų rūmų muziejuje eksponuojama dailininko Kazimiero Alchimavičiaus (Kazimierz Alchimowicz, 1840–1916) sukurta monumentali drobė „Gedimino laidotuvės“. Paveikslą Vilniaus 700 metų jubiliejaus proga paskolino Krokuvos nacionalinis muziejus, kuriam anuomet jį padovanojo pats dailininkas. Drobė „Gedimino laidotuvės“ neretai laikoma vienu brandžiausių Kazimiero Alchimavičiaus darbų. 1888 m. Sankt Peterburge paveikslas buvo apdovanotas I premija, o po metų Paryžiuje – bronzos medaliu. Tapytojo darbas buvo publikuotas ir tarpukario Lietuvos leidiniuose. Paveikslas</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=mQPw7tJqOo</p>

					<p>autorius Kazimieras Alchimavičius gimė 1840 m. Dambroje (dab. Baltarusia), bajorų Dominyko ir Karolinos Alchimavičių šeimoje. Vaikystę ir jaunystę praleido Vilniuje – čia mokėsi gimnazijoje, manoma, studijavo tapybą pas vieną žymiausių Lietuvos romantizmo tapytojų Kanutą Rusecką (1800–1860). Kazimiero Alchimavičiaus kūrybinis palikimas – itin platus. Dailininkas piešė iliustracijas grožinės literatūros kūriniams, tokiems kaip Adomo Mickevičiaus (1798–1855) poema „Ponas Tadas“, dekoravo bažnyčias, taip pat pasižymėjo kaip skulptorius. Vis dėlto K. Alchimavičius labiausiai išgarsėjo Lietuvos istorijos („Margirio mirtis“, 1875), mitologijos („Milda“, 1890, 1910), buities („Laidotuvės Urale“, 1873) tematikos didelio formato tapybos kūriniams.</p>	
2.	VIRTUALI PARODOS EKSKURSIJA	„Žygimanto Augusto gobelenai Vilniuje“	Istorija / Paveldas / Dailė	Dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Valdovų rūmų muziejuje organizuota Lietuvos muziejininkystės istorijoje išskirtinė Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto (1544/1548–1572) gobelenų kolekcijos paroda. Pristatoma gobelenų kolekcija vertinama kaip Europos meno deimantas. Šis rinkinys – ir senosios Lenkijos bei Lietuvos valstybės istorinė relikvija, primenanti Krokuvos ir Vilniaus klestėjimo periodą – Renesanso epochą. Žygimanto Augusto gobelenų kolekciją sudarė 160 meninių audinių, sukurtų apie 1550–1560 m. Iki šių dienų išliko bemaž 140, dauguma jų saugoma Vavelio karališkojoje pilyje. Žinoma, kad pirmosios dvi bibliinių gobelenų serijos baigtos 1553 m., ir šie įspūdingi audiniai papuošė Vavelio karališkosios pilies sales per Žygimanto Augusto vestuves su Kotryna Habsburgaite</p>	https://www.youtube.com/watch?v=-ZrS-FyLDNo

					(1533–1572), jie sukėlė didelį susirinkusių svečių susižavėjimą. Gobelenai buvo sukurti svarbiausiame to meto Europos meninių audinių centre – Ispanijos Nyderlandų sostinėje Briuselyje. Meniniai audiniai anuomet vadinti „šiaurietiškomis kilnojamomis freskomis“, jos pilyse, rūmuose ir katedrose kūrė didybės ir prabangos išpūdį, šlovino savininkus. Šie audiniai vertinti ne tik kaip meno kūriniai, bet ir kaip valdovo didybės įkūnytojai, pamokančių Biblijos istorijų pasakotojai, gyvūnijos ir augalijos pažinimo žinynai, simbolinių prasmų slėpiniai. Valdovų rūmų muziejuje vykusoje parodoje pristatytos visos Žygimanto Augusto gobelenų kolekcijos grupės. Toks didelis gobelenų rinkinys niekada nebuvo rodomas už Vavelio sienų, tai išskirtinis Vavelio karališkosios pilies, Lenkijos dėmesio bei palankumo Lietuvai ženklas, geriausia dovana Vilniui 700 metų sukakties proga.	
3.	PASKAITA	„Žygimanto Augusto gobelenų sugrįžimas į Vilnių“	Istorija / Paveldas / Dailė	Prof. dr. Ieva Jedzinskaitė-Kuizininė (Valdovų rūmų muziejus)	XV a. pabaigoje – XVI a. pirmoje pusėje Jogailaičiai buvo viena galingiausių Europos dinastijų, dėl įtakos Vidurio ir Rytų Europoje konkuravusi su Habsburgais ne tik politinėje, bet ir meninių ambicijų plotmėje. Nenuostabu, kad gobelenai, geidžiamiausi XVI a. Europos galingųjų meno kūriniai, tarsi kilnojamas fonas, pabrėžiantis patrono statusą tiek savo užmoju, tiek dėmesingai pasirinkta ikonografija, buvo vienas svarbiausių Lietuvos didžiojo kunigaikščio, vėliau – ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto sukauptos vertybių kolekcijos akcentų. Tiek amžininkai, tiek šiandieniniai mokslininkai šią kolekciją vertina kaip vieną stilingiausių ir vientisiausių. Ją sudarė apie 350 kūrinių. Tai vienas	https://www.youtube.com/watch?v=TzBWTvetwjY&t=14s

					didžiausių gobelenų rinkinių. Profesionalūs šios kolekcijos tyrimai trunka jau antrą šimtmetį. Vis dėlto istorinis Lietuvos kontekstas juose iki šiol mažai atspindėtas. Paskaitoje pateikiami istoriniai faktai, nenuginčijamai įrodantys, kad Žygimanto Augusto gobelenai ne tik puošė svarbiausios Lietuvos valdovo rezidencijos – Vilniaus Žemutinės pilies – rūmus, bet dalis jų čia ir buvo užsakyti. Svarbiausi iš jų – bibliniai audiniai. Po paskaitos pristatytas kolekcijos tąsą istorinėje rezidencijoje atspindintis leidinys – prof. dr. Ievos Jedzinskaitės-Kuizininės parengtas katalogas „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų gobelenai. 2011–2021 m. įsigytos vertybės, naujai atributuoti kūriniai“.	
4.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vilnius: Litvaniae metropolis“)	II modulis „Vilnius Gediminaičių triumfo metais“	Istorija / Paveldas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Seminaro metu dalyviai praplės žinias apie XVI–XVII a. valdovų rezidencijos ir Vilniaus miesto istorinę raidą, teorinės dalies metu įgytas žinias ir gebėjimus pritaikys nagrinėdami istorinio daikto atkūrimo specifiškumą.	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje
5.	PASKAITA	„Žygimanto Augusto bibliniai gobelenai ir jų kūrėjas Michilis I Koxsis (Michiel I Coxcie)“	Istorija / Paveldas / Dailė	Dr. Magdalena Piwocka (Vavelio karališkoji pilis – Valstybiniai meno rinkiniai)	Senojo Testamento scenas vaizduojančių figūrinių gobelenų serija pagrįstai laikoma Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto (1544/1548–1572) gobelenų kolekcijos pradžia. Ši serija buvo kuriama apie dešimt metų, maždaug nuo 1550 iki 1560-ųjų, ją sudarė apie 160 meninių audinių. Didelio formato meninių audinių „Pirmųjų tėvų istorijos“ ir „Nojaus istorijos“ temas valdovas Žygimantas Augustas pasirinko iš eskizų, kuriuos Vilniuje 1547 m. jam pristatė atvykęs flamandų menininkas, tuo	https://www.youtube.com/watch?v=c3t6EYryz2M

					metu garsėjęs kaip vienas talentingiausių ir produktyviausių kartonų gobelenams kūrėjų. Šis menininkas buvo Michilis I Koxsis (Michiel I Coxcie, 1499–1592) iš Malino (Mecheleno). Laikas ir šiuolaikiniai moksliniai tyrimai patvirtino jaunojo valdovo pasirinkimo tikslumą. Michilio I Koksio sukurtos meninių audinių kompozicijos įkūnijo Rafaelio ir jo aplinkos dailininkų kūrybos refleksijas bei antikinius motyvus, kuriuos noriai naudojo iškiliausi Renesanso menininkai. Figūrines scenas menininkas išdėstė erdvinio peizažo fone, tarp nuostabiai pavaizduotų augalų ir gyvūnų. Neatsitiktinai Žygimanto Augusto gobelenai laikomi geriausiais Michilio I Koksio sukurtais meniniais audiniais ir vienu ambicingiausių XVI a. audimo meno projektų.	
6.	KULTŪROS VAKARAS-KNYGOS PRISTATYMAS	„Medicina ir alchemija Renesanso valdovo dvare“	Istorija	<p>Moderatorė: Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Dalyviai: Prof. dr. Dainora Pociūtė (Vilniaus universitetas), Dr. Martynas Jakulis (Vilniaus universitetas), Dr. Deimantas Karvelis</p>	<p>Medicinos lyderiai Renesanso Lietuvoje ir Lenkijoje buvo italai, visų pirma, Padujos – žymiausias ankstyvųjų naujųjų laikų Europos medicinos studijų vietos – absolventai, savo tėvynę palikę dėl įvairių, dažnai religinių, aplinkybių. XVI a. valdovo dvaro medikų korpusą sudarydavo 2–4 medikai-fizikai, taip pat įvairių lygių chirurgai bei vaistininkai. Renginyje pristatyta Dainoros Pociūtės monografija „Niccolò Buccella: inkvizicijos kalinys, karaliaus medikas. Heterodoksija, medicina ir italų egzilis XVI a. antrojoje pusėje“ (Vilnius: VU leidykla, 2022). Knygoje Padujos medikas Niccolò Buccellą (m. 1599) iškyla kaip išskirtinės biografijos <i>respublica medicorum</i> asmenybė. Sužinosime, kaip inkvizicinį procesą Venecijoje patyręs „eretikas“ anabaptistas įsitvirtino katalikų valdovų dvaruose, užimdamas pagrindinio Lenkijos ir Lietuvos valdovo Stepono Batoro,</p>	https://www.youtube.com/watch?v=PuLUbbDl_7A

					vėliau Žygimanto Vazos mediko pareigas, kokios buvo jo profesinės kompetencijos, santykiai su kitais dvaro medicinos praktikais. Bus aptariama Stepono Batoro gydymo istorija bei jo pomirtinės kūno disekcijos aplinkybės, XVI a. medicininės ir alcheminės idėjos, pirmoji medicinos knyga Lietuvoje.	
7.	KULTŪROS VAKARAS	Vytauto Urbanavičiaus filmo „Vilnius prieš 650 metų“ peržiūra ir archeologinių tyrimų aptarimas	Istorija / Paveldas	<p>Moderatorius: Gintautas Striška (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Dalyviai: Prof. habil. dr. Albinas Kuncevičius (Vilniaus universitetas), Egidijus Ožalas (Valdovų rūmų muziejus), Habil. dr. Vytautas Urbanavičius</p>	Archeologo habil. dr. Vytauto Urbanavičius filme „Vilnius prieš 650 metų“ (1973, trukmė 10 min.) pasakojama apie 1955–1961 m. vykusius Vilniaus Žemutinės pilies archeologinius tyrinėjimus, kuriems vadovavo habil. dr. Adolfas Tautavičius. Per pastaruosius 50 metų po filmo sukūrimo archeologiniai Vilniaus Žemutinės pilies ir senojo miesto tyrimai smarkiai pasistūmėjo į priekį. Atrasta mūrinė pilis, apie kurią anksčiau nebuvo žinoma, mediniams pastatams datuoti pradėta naudoti dendrochronologinė analizė, senamiesčio teritorijoje aptiktos amatininkų dirbtuvės, vilniečių kapinės ir kiti senojo miesto relikvai. Diskusijos dalyviai dalijasi pagrindinių Vilniaus pilių ir senamiesčio tyrimų rezultatais, aptaria šių darbų perspektyvas.	https://www.youtube.com/watch?v=AWv7DFHgupY
8.	PASKAITA	„Gyvūnai Vilniaus žemutinėje pilyje Viduramžiais“	Istorija / Paveldas / Zoologija	Dr. Giedrė Piličiauskienė (Vilniaus universitetas)	Vykdamas archeologinius tyrimus Vilniaus Žemutinėje pilyje, buvo surinkta daugybė gyvūnų kaulų – iki šiol atlikta daugiau negu 100 000 jų fragmentų tyrimų. Apie pusę radinių buvo aptikta XIII–XV a. sluoksniuose. Įspūdingų tyrimų rezultatai leidžia patikimai kalbėti apie pilies gyventojų laikytus ar medžiotus gyvūnus. Apskritai Vilniaus Žemutinę pilį galima įvardinti kaip detaliausiai zooarcheologiškai tyrinėtą vietovę Lietuvoje ir vieną labiausiai ištirtų Europoje. Pilyje rastų gyvūnų tyrimai suteikė unikalios informacijos apie tai, kokius gyvulius augino ir valgė pilies	https://www.youtube.com/watch?v=bLC0NK70G3E

					gyventojai, kokius žvėris ir paukščius medžiojo valdovai ir jų aplinka, kokiais arkliais jodinėjo, kuo buvo ypatingi pilies šunys ir kada pilyje gyveno daugiausiai kačių. Gyvenimas pilyje tęsėsi šimtmečiais, archeologiniai ir zooarcheologiniai pilies radiniai tiksliai datuoti, o tai leidžia stebėti, kaip ilgainiui kito pilies gyventojų mitybos ar medžioklės ypatumai, svarstyti apie galimas pokyčių priežastis. Be to, pastaraisiais metais atlikti gyvūnų mitybos tyrimai ir tiesioginis žymiausių pilies gyvūnų radiokarboninis datavimas atskleidė dar daugiau detalių apie gyvūnų ir žmonių gyvenimą pilyje.	
9.	PASKAITA	„Vilnius – Lietuvos sostinė paskutiniaisiais Abiejų Tautų Respublikos metais“	Istorija	Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, Valdovų rūmų muziejus)	Vilnius, išgyvenęs „Tvano“ laikotarpį ir skaudžiai nukentėjęs nuo XVIII a. pradžios epidemijų ir gaisrų, XVIII a. viduryje ėmė sparčiai atsigaivinti. Tačiau Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai stūksojo apleisti, juose kūrėsi bajorai ir miestiečiai. Valdovai neberezidavo Vilniuje, atvykdavo tik į Gardinę vykstančius Abiejų Tautų Respublikos seimus. Gardinę, o ne Vilniuje veiklą pradėjo ir 1764 m. įkurta nauja valstybės finansų administravimo institucija – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Išdo komisija. Paskaitoje buvo aptariami šie klausimai: <ul style="list-style-type: none"> – Ar iš tiesų XVIII amžiuje Vilnius prarado sostinės veidą? – Kaip keitėsi Vilniaus kraštovaizdis valdant Stanislovui Augustui (1764–1795) ir ką istoriniai šaltiniai mums pasakoja apie gyvenimą to meto mieste? – Kas garsino Vilniaus vardą pasaulyje ir kur buvo iškaltos eilės „Čia paniekinama menka Žemė, iš čia kylama į žvaigždes“? – Kas nulėmė, kad 1793 m. Gardino seimo įstatymais buvo įtvirtintas visų Lietuvos 	https://www.youtube.com/watch?v=S5ha6r-V9O8

					Didžiosios Kunigaikštystės valstybinių institucijų sutelkimas sostinėje Vilniuje?	
10.	PASKAITA	„Medžiai – Vilniaus pradžios metraštininkai“	Istorija / Paveldas	Dr. Rūtilė Pukienė (Valdovų rūmų muziejus)	Praeities istoriją mums atskleidžia rašytiniai šaltiniai ir materialūs buvusio gyvenimo relikta. Ankstyviausias išlikęs rašytinis šaltinis, kuriame pirmą kartą minimas Vilniaus miesto vardas, datuojamas 1323 metais. Tačiau akivaizdu, kad jau ir iki šios datos Vilnius kūrėsi ir vystėsi. Atliekant Vilniaus Žemutinės pilies archeologinius tyrimus atrastos žemėje slypinčios struktūros ir sukaupți gausūs radiniai leido praskleisti miesto ištakų paslapties šydą. Dendrochronologinis medinių struktūrų datavimas parodė, kad jau XIII a. antroje pusėje prasidėjo intensyvus Aukštutinės pilies kalno papėdės užstatymas. Kas yra dendrochronologija, kaip šis mokslas apie metines medžių rieves ir jų datavimą padeda pažinti Vilniaus priešistorę, kaip bėgant šimtmečiams keitėsi Vilniaus pilių teritorijos reljefas ir kokias medžio apdirbimo subtilybes žinojo XIII a. pabaigos meistrai, – apie visa tai kalbama paskaitoje.	https://www.youtube.com/watch?v=G0CLDFQHM44&t=936s
11.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vilnius: Litvaniae metropolis“)	I modulis „Gedimino miesto aušra“	Istorija / Paveldas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Seminaro dalyviai susipažins su ankstyvojo laikotarpio (XIII–XIV a.) Vilniaus istorine raida, o įgytas žinias pagal pateiktus metodus įtvirtins gilindami pasakojimo meno įgūdžius.	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje Seminaro programa https://www.valdovurai.lt/v4/uploads/userfiles/educacija/Seminaro-programa.pdf
12.	PASKAITA	„Lvivo nacionalinės Boryso Voznyckio dailės galerijos	Istorija / Paveldas / Dailė	Daiva Mitrulevičiūtė (Valdovų rūmų muziejus)	Tarptautinėje parodoje „Lvivas sveikina Vilnių“ pristatomi 33 XV a. – XX a. pradžios tapybos darbai iš Lvivo nacionalinės Boryso	https://www.youtube.com/watch?v=65BOUiSyW58

		tapybos kolekcija: dailininkai, siužetai, istorijos			Voznyckio dailės galerijos. Tai įvairių tautų dailininkų – italų, flamandų, vokiečių, ispanų ir kitų šalių meistrų kūriniai, kažkada puošę Vakarų Ukrainos didikų rūmus, o vėliau skirtingais keliais ir būdais patekę į šį vieną garsiausių Ukrainos muziejų. Paskaitoje kalbama apie žinomus tapytojus, spėjamus paslaptinius paveikslų užsakovus ir intriguojančius siužetus.	
13.	PASKAITA	„Gedimino miesto aušra ekofaktiniais duomenimis“	Istorija / Paveldas / Botanika	Dr. Giedrė Motuzaitė-Matuzevičiūtė-Keen (Lietuvos istorijos institutas)	Paskaitos tikslas – pristatyti naujausius ekofaktinės medžiagos (t. y. organinių su žmogaus veikla praeityje susijusių liekanų, leidžiančių susieti žmonių paliktus artefaktus su tam tikroje vietovėje vykusiomis veiklomis, buitimi, gamtine aplinka, bei rekonstruoti praeities gyventojų mitybą ir jos kaitą) tyrimus iš Žemutinės ir Aukštutinės pilių teritorijų. Šiuo metu archeologų surinkta ir tiriama ekofaktinė medžiaga siekia laikus nuo šios teritorijos pirminio apgyvendinimo dar bronzos amžiuje iki pat miesto kūrimosi aušros XIII–XIV a. Paskaitoje kalbama apie agrarinės sistemos kaitą ir aptariama, kaip kultūrinių augalų bioįvairovės augimas, matomas Vilniaus miesto kūrimosi priešaušriu, galėjo turėti įtakos paties miesto kūrimuisi.	https://www.youtube.com/watch?v=uvLEawZZ6BA
14.	PASKAITA	„Opera turnyras – italų baroko epochos „Multimedijų šou“	Istorija / Muzika	Prof. Dinko Fabris (Italija)	Žymus italų operos tyrėjas, Neapolio muzikinės kultūros istorikas prof. Dinko Fabris pristato Lietuvoje mažai girdėtą, tačiau XVII a. populiarų žanrą – operą-turnyrą (opera-torneo), išplitusį iš Italijos kunigaikštysčių į Paryžiaus, Vienos ir Miuncheno dvarus. Renesanso pabaigoje užgimusi opera suvienijo visas mūzas – poeziją, dainavimą, instrumentinę muziką, šokį, dailę ir judesį (šių menų sintezės idėją po 300 metų pasitelkė kino išradėjai).	https://www.youtube.com/watch?v=kbaU1xAc

					Opera-turnyras apima dar daugiau elementų, atėjusių iš viduramžių kruvinų riterių turnyrų, kurie Renesanso laikais transformavosi į ritualinį baletą. Prašmatnius reginius puošdavo raitelių eskadronai, šokiai, paradai. Tokie spektakliai dažniausiai vykdavo karalių ir kunigaikščių vestuvių ir gimtadienių proga.	
15.	PASKAITA	„Žinomos ir pamirštos XVII a. Italijos moterys kompozitorės: rūmų menininkės ir kuriančios Kristaus sužadėtinės“	Istorija / Muzika	Dr. Renata Dubinskaitė	Kai mokomės Vakarų muzikos istorijos, XVII a. skirtame skyriuje geriausiu atveju išgirstame tris moteriškas pavardes: italių Frančeskos Kačini (Francesca Caccini) ir Barbaros Stroci (Barbara Strozzi) bei prancūzės Elizabetos Klod Žakė de La Ger (Élisabeth Claude Jacquet de La Guerre). Tačiau pastaraisiais dešimtmečiais padaugėjo išsamių muzikos tyrimų – knygų, straipsnių, natų leidimų ir muzikos įrašų, kuriuose pristatoma daugybė kitų moterų kompozitorių, daugiausia kūrusių Šiaurės Italijos vienuolynuose. Tokios kompozitorės vienuolės kaip Kjara Margarita Kocolani (Chiara Margarita Cozzolani), Izabela Leonarda (Isabella Leonarda) ar Roza Džačinta Badala (Rosa Giacinta Badalla) stulbina ir savo kūrybos apimtimi, ir neabejotinu talentu, laukiančiu platesnio pripažinimo. Šioje paskaitoje menotyros mokslų daktarė ir profesionali senosios muzikos dainininkė Renata Dubinskaitė pasakoja apie keturiolika XVII a. Italijos moterų kompozitorių. Net dešimt iš šių keturiolikos kūrėjų buvo vienuolės. Kiek procentų moterų tuometėje Italijoje rinkosi vienuolynus? Kur jos mokėsi muzikos? Kada ir kaip joms buvo leidžiama muzikuoti? Su kokiais draudimais teko susidurti vienuolėms kūrėjoms? Kuo ypatingos moterų kompozitorių biografijos? Paskaitoje	https://www.youtube.com/watch?v=PnWdcrn6PAw

					bus atsakyta į šiuos ir daugelį kitų klausimų, taip pat klausytojams bus atvertas naujas ir svarbus XVII a. muzikos istorijos puslapis.	
16.	DISKUSIJA	„Laisvės kaina: kultūros vertybių apsauga karo Ukrainoje akivaizdoje“	Paveldas	<p>Moderatorius: Marijus Uzorka (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Dalyviai: Taras Vozniak, Lvivo nacionalinės Boryso Voznyckio dailės galerijos direktorius, dr. Roman Čmelik, Lvivo istorijos muziejaus direktorius, dr. Vydas Dolinskas, Valdovų rūmų muziejaus direktorius</p>	Laisvės kaina – tai ne tik ant jos aukuro sudėtos gyvybės, sugriauti miestai, bet ir sunaikintos kultūros vertybės, kurių apsaugą konfliktų metu turėtų garantuoti tarptautiniai teisės aktai. UNESCO kultūros vertybių apsaugos ginkluoto konflikto metu konvencija ir jos protokolai, Hagos konvencija bei jos Antrasis protokolai buvo sukurti siekiant apsaugoti kultūros vertybes nuo sunaikinimo ar žalos joms padarymo. Ar agresorius ir barbaras žino apie tokius tarptautinius susitarimus, ar bent kiek paiso jų nuostatų Ukrainoje? Kokią žalą jau patyrė Ukraina, kovodama už laisvę, ir kokiomis priemonėmis stengiamasi apsaugoti Europos kultūros paveldą bei nacionalines kultūros vertybes? Kaip Ukrainos muziejai išgyvena karo sąlygomis? Apie šiuos ir kitus su kultūros paveldo išsaugojimu susijusius klausimus kalbasi diskusijos dalyviai.	https://www.youtube.com/watch?v=TSbin1zYi3E
17.	PASKAITA	„Vilnius iki Vilniaus: seniausio medinio pastato aplinkos archeologiniai tyrimai“	Istorija / Paveldas	Egidijus Ožalas, Gintautas Striška (Valdovų rūmų muziejus)	Vilniaus Pilies kalno papėdėje XX a. antroje pusėje – XXI a. pradžioje archeologai rado tankų XIII a. antra pusė – XV a. datuojamų medinių statinių tinklą. Paskaitoje kalbama apie ankstyviausią šio medinio užstatymo laikotarpį, Vilniaus Ankstyvosios mūrinės pilies pradžią. Taip pat bus pristatytas Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos teritorijoje rastas ir Valdovų rūmų muziejaus restauratorių išsaugotas unikalus XIII a. aštuntojo dešimtmečio pastatas bei jo aplinkoje aptikti išskirtiniai artefaktai.	https://www.youtube.com/watch?v=MO_9betqFfY Pateiktis saugoma muziejaus serveryje

18.	PASKAITA	„BAJORAS AUKŠTAS – SIDABRINIS ŠAUKŠTAS! Tauriųjų metalų indai ir įrankiai Lietuvos dvaruose“	Istorija / Paveldas	Dr. Marius Daraškevičius (Vilniaus dailės akademija)	Paskaitoje apžvelgiama stalo įrankių ir indų raida Lietuvoje XVI–XIX a. Europos kontekste, praveriamos dvarų sidabro indų saugyklos, vadinamojo kredenso, durys. Kelionė po sidabro įrankių pasaulį pradedama nuo šaukšto, kuris buvęs ne tik įrankis, bet kartais – ir puošni aprangos dalis, su kuria bajorai nesiskyrė keliaudami ne tik į vietinius seimelius, bet ir į valdovo rinkimus. Vėliau aptariama, kaip smailusis senasis peilis, kuris tiko ir nuo priešo apsiginti, ir žvėriui pribaugti, ir kepsniui raikyti, tapo buku ir gerokai „mandagesniu“. Stalo įrankių komplektą užbaigs „nepadorus“ moteriškas įrankis – šakutė, kuri taip pat išgyveno įvairias transformacijas. Toks susiformavęs asmeninis įrankių komplektas tapdavo ne tik įvaizdžio dalimi, bet ir namų statuso simboliu. Antroje paskaitos dalyje apžvelgiami bendro naudojimo stalo indai, svarstoma, kuo ypatingas buvo Vilniaus auksakalių cechasis ir jame gamintas garsusis Vilniaus sidabras, kaip visuotinė standartizacija XIX a. paveikė įvairias gyvenimo sritis, taigi ir stalo įrankių kultūrą. Ši kelionė laiku po stalo įrankių pasaulį leis suprasti, kad tradicinis asmeninių įrankių komplektas susiformavo XX a. pradžioje ir mažai tepakitęs pasiekė mūsų dienas, o kilnūs sidabras, kaip ir anuomet, išliko aukštai vertinama siekiamybė.	https://www.youtube.com/watch?v=hsefZI4Ik7c
19.	VIRTUALUS PARODOS PRISTATYMAS	„Vaikystė Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“	Istorija	Dr. Povilas Dikavičius (Valdovų rūmų muziejus)	Vaikai visais laikais buvo brangi ir neatsiejama šeimos dalis, tačiau pats vaikystės reiškinys per amžius patyrė ne vieną pokytį. Nuo visuomenėje „nematomų“ mažųjų iki kūdikių šeimos portretuose, nuo visuomenės kritikos motinoms, per daug prisirišusioms prie savo atžalų, iki vaiko kaip individo,	https://www.youtube.com/watch?v=tZJPdHkKSqE

					<p>asmenybės, kurią reikia visokeriopai puoselėti, pripažinimo – taip vaikai pamažu rado savo vietą ne tik privačioje, šeimos ir giminės, bet ir viešojoje – valstybės – erdvėje.</p> <p>Parodą sudarė 4 dalys, išdėstytos teminiu ir chronologiniu principu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Lai tik būna sveikas...“: laukimas, gimimas ir vaiko trapumas, • „Kad uoliau skareles ir kojinaites prižiūrėtų...“: vaikiški drabužiai ir avalynė, • Mažas didelis pasaulis: kasdienybės džiaugsmas ir rūpesčiai, • Užaugti valdovo dvare. <p>Eksponuota beveik 300 įvairaus pobūdžio objektų, pristatančių kūdikio laukimo, gimimo, išgyvenimo ar netekties, auklėjimo, rūpybos, sveikatos, aprangos, edukacijos, pramogų, dalyvavimo viešajame gyvenime, socialinių vaidmenų temas ir atskleidžiančių vaikystės patirčių įvairovę, priklausiusią nuo augančiojo lyties, socialinio statuso, amžiaus ir gyvenamojo laikotarpio.</p>	
20.	VIRTUALI PARODOS EKSKURSIJA	„Lietuva ir Lenkija 1791 m. Gegužės 3-osios Konstitucijos epochoje“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Literatūra	Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Ši tarptautinė paroda – tai pirmasis bandymas Lietuvoje pristatyti spalvingą ir sudėtingą Konstitucijos epochą, pažinti Abiejų Tautų Respublikos pakilimo ir jos sunaikinimo istoriją, skatinantis mokytis iš to meto politikų padarytų klaidų, ieškoti vidinio sutarimo, nepuoselėti iliuzijų dėl užsienio šalių nesavanaudiškos pagalbos, laiku įgyvendinti būtinas permainas visuomenėje ir valstybėje, o svarbiausia – patiems rūpintis savo Tėvynės likimu. 1791 m. konstitucijoje įtvirtinta nuostata, kad „Tauta privalo pati save ginti nuo užpuolimo ir saugoti savo vientisumą. Todėl visi piliečiai yra tautos vientisumo ir</p>	https://www.youtube.com/watch?v=ET2Mw7OJIRQ

					laisvių gynėjai“, ir šiandien nepraranda aktualumo. 7 parodos dalyse pristatyta per 200 eksponatų, surinktų iš daugiau nei 40-ies valstybinių ir privačių kultūros institucijų Lietuvoje, Lenkijoje, Ukrainoje ir Baltarusioje. Iš Varšuvos buvo atvežti Abiejų Tautų Respublikos 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos ir Tarpusavio įžado akto autentiški dokumentai.	
21.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vaikystės fenomenas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“)	I modulis „Vaikystės fenomenas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Abiejų Tautų Respublikos istorijoje“	Istorija / Dailė	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	<p>Temos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikas ir vaikystė Lietuvos Statutuose, • Kaip ir ko buvo mokomi būsimi valdovai XVI–XVII a., • Vaikų edukacija XVIII a., • Vaiko įvaizdis ir jo kaita dailėje. <p>Praktinė dalis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikystės spalvos, • Karališka vaikystė. 	Programa, pateiktys ir praktinės dalies aprašai saugomi muziejaus serveryje
2022 metai						
1.	TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA	„Vilnius – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinė“	Istorija / Literatūra/ Dailė	<p>Organizatoriai: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos istorijos institutas</p> <p>Partneris: Lenkijos Respublikos ambasada Lietuvos Respublikoje</p>	„Visi garsiausi miestai [...] būtinai privalo turėti tris dalykus: šlovę, naudą ir grožį, ir jeigu bent vieno iš jų stokoja, negali vadintis garsiausiais. Miestas, apie kurį kalbame, turi visus tuos tris dalykus, ir jeigu kitų miestų jais nepralenkia, tai jiems tikrai prilygsta. Šis miestas yra visos Lietuvos Kunigaikštystės šviesulys, mūsų krašto pasididžiavimas, gausybės garsių žmonių puoselėtojas, menų būstinė, literatūros ir meno regykla, didinga teisingumo šventovė, tikėjimo ir religijos galingiausia tvirtovė“, – taip 1761 m. apie Vilnių rašė Jėzaus Draugijos akademijos studentas Juozapas Chelmovskis. Koks iš	Konferencijos programa https://www.istorija.lt/data/public/uploads/2022/11/konferencija_vilnius-lietuvos-didziosios-kunigaikstystes-sostine_internetui.pdf

					tiesų buvo XVIII amžiaus Vilnius? Kaip keitėsi miesto veidas? Kokie ryšiai siejo valstybės centrą Vilnių ir periferiją? Kaip kito (ar kito) Vilniaus politinis statusas? Kokie pokyčiai vyko ekonominiame, socialiniame, religiniame, kultūriniame Vilniaus miesto, pavieto, vaivadijos, vyskupijos gyvenime per šimtą metų? Konferencijos dėmesio centre – Vilnius XVIII amžiuje kaip politinis, ekonominis, religinis ir kultūrinis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės centras.	
2.	DISKUSIJA	„Vaikų ugdymo tradicijos ir naujovės Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“	Istorija	<p>Moderatorė: dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Dalyvės: dr. Jolita Sarcevičienė (Lietuvos istorijos institutas), dr. Nelija Kostinienė (Valdovų rūmų muziejus), dr. Olga Mastianica-Stankevič (Lietuvos istorijos institutas), Rita Lelekauskaitė-Karlienė (Valdovų rūmų muziejus)</p>	„Auklėjimas – tarsi visų gerų ir blogų savybių šaltinis ir pradžia. Nuo jo priklauso santvarkų pastovumas ir žlugimas, iš jo randasi luomų ir tautų vergija ir laisvė, respublikų kilimas ir prapultis“ – teigė Vilniaus universiteto profesorius Aronas Aleksandras Olizarovijus (1610–1659). Neatsitiktinai Lietuvos didikų surašytos vaikų ugdymo instrukcijos liudija ypatingą tėvų dėmesį sūnų auklėjimui ir mokymui, kartu atskleidamos, kaip ankstyvųjų Naujųjų laikų epochoje keitėsi akademinio mokymo gairės, nurodymai dėl poilsio, pramogų, higienos. Diskusijos dalyvės gvildens ugdymo tradicijų ir naujovių Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje problemą, išryškindamos ugdymo namuose ir mokykloje privalumus bei trūkumus, Apšvietos epochos subrandintą požiūrį į individualų vaiko ugdymą ir kitus, su švietimo raida susijusius, klausimus.	https://www.youtube.com/watch?v=pXnhYa1dqqo
3.	PASKAITA	„Nereikalingi vaikai? Pamestinukai ir visuomenė XVIII amžiaus Vilniuje“	Istorija	Dr. Martynas Jakulis (Vilniaus universitetas)	XVIII a. pradžioje praūžus maro ir Didžiojo Šiaurės karo negandoms, Vilnius gyveno ilgus sąlyginės taikos dešimtmečius. Nepaisant to, miesto gyvenime ryškėjo naujos problemos, kurios iki tol nebuvo tokios pastebimos. Viena	https://www.youtube.com/watch?v=-CxivTNzHE8

					iš jų – gatvėse dėl skurdo ar nepalankaus požiūrio į nesantuokinių vaikų motinas paliekami kūdikiai. Paskaitoje bus apžvelgiama, kokių veiksmų ši problema vertė imtis vilniečius dvasininkus ir pasauliečius, kad būtų išgelbėta kuo daugiau pamestinukų gyvybių, ir tie, kurie buvo nereikalingi tėvams, rastų vietą visuomenėje.	
4.	PASKAITA	„Mylėti saikingai bausti. Vaikas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenėje“	Istorija	Dr. Jolita Sarcevičienė (Lietuvos istorijos institutas)	Paskaitoje bus apžvelgiama plati vaiko kasdienos, lavinimo, pareigų XVI–XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenėje panorama. Skiriama dėmesio vaikystės sampratai, tėvų ir vaikų santykiams, populiariausioms pedagoginėms nuostatoms, kurios turėjo padėti išugdyti jaunuomenę.	https://www.youtube.com/watch?v=GJkqUSmbOjs
5.	PASKAITA	„Gobelenų meistrystė ir vaidmuo“	Istorija / Paveldas	Prof. dr. Ieva Kuiziniene (Valdovų rūmų muziejus)	Įvadinėje paskaitos dalyje bus trumpai pristatomas istorinis kontekstas, ištakos, apžvelgiamos skirtingos audimo technikos, kūrybinis gobeleno audimo procesas – nuo idėjos iki rezultato, paminimi šio proceso dalyviai. Vėliau, pristatant svarbiausių gobelenų kūrėjų patronų – Valua, Habsburgų dinastijų, Anglijos karalių – pavyzdžius, bus aptariama, kokį vaidmenį šie prabangūs audiniai atliko Europos valdovų gyvenime, ir bandoma atsakyti į klausimą: kuo šie kūriniai ypatingi? Antroje paskaitos dalyje bus kalbama apie gobelenų reikšmę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės kultūriniame ir politiniame kontekste, aptariama Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų gobelenų kolekcija, daugiausia dėmesio skiriant dešimčiai naujai įsigytų gobelenų. Taip pat klausytojai bus supažindinti su seniau įsigytų gobelenų naujomis atribucijomis.	https://www.youtube.com/watch?v=HEPw2N-g4Uk

6.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Komunikavimo dirbtuvės: pasakojimo kūrimas ir įvairialypės jo perteikimo formos“)	IV modulis „Garantuotos kokybės prezentacija“	Komunikacija	Arturas Laskauskas, lektorius, prezentacijų prodiuseris	Remiantis tyrimų duomenimis, 84 proc. visų rengiamų ir rodomų prezentacijų yra nuobodžios ar net migdančios ir tik 3 proc. – nepriekaištingos. Ar tų nepriekaištingų prezentacijų autoriai žino ypatingų sėkmės receptų? Taip! Seminare jais dalinsis knygų „Prezentacija kitaip“, „Prezentacija tarsi šou“ ir „Konferencijos pranešimas be pomidorų“ bei tinklaraščio www.prezentavimas.lt autorius, savo žinias gilinęs pas stipriausius Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos prezentacijų ekspertus ir kuriantis prezentacijas tarptautinėms organizacijoms, Lietuvos įmonėms TOP 20, ministerijoms ir departamentams.	Programa saugoma muziejaus serveryje Skelbimas apie renginį https://www.valdovuruimai.lt/lt/renginiai/i/5120/seminaras-mokytojams-muziejaininkams-kulturos-darbuotojams/
7.	PASKAITA	„Antikos mitai senuosiuose gobelenuose“	Istorija / Literatūra	Doc. dr. Asta Vaškeliene (Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Senosios literatūros skyriaus vyresnioji mokslo darbuotoja)	Paskaitoje kalbama apie antikinės mitologijos vaidmenį ir recepciją Naujaisiais laikais, daugiausia dėmesio skiriant parodos „Briuselio gobelenų meistrystė. Naujos muziejaus vertybės“ eksponatų mitologiniams siužetams.	https://www.youtube.com/watch?v=CW6vipcINkc
8.	DISKUSIJA	„Tarptautinių sutarčių istorinė, politinė, teisinė ir diplomatinė reikšmė“	Istorija / Politikos mokslai	Moderatorius: dr. Aurimas Švedas (LII) Dalyviai: dr. Algimantas Kasparavičius, prof. Dainius Žalimas, Darius Skusevičius	Tarptautinės sutartys kasdien veikia kiekvieno iš mūsų gyvenimus – ir šiandien jomis numatomas laisvas judėjimas, prekyba, kultūros mainai, jos keičia žmonių pasaulėžiūrą. Dar Pirmojo pasaulinio karo metais nauja atsikūrusi Lietuvos valstybė susidūrė su nuolatinių permainų iššūkiais ne tik šalies viduje, bet ir išorėje. Sunkmetis, karas, valstybės pripažinimo vargai skatino Lietuvos diplomatus ieškoti naujų sprendimų, kartu besimokant kurti jaunai valstybei vietą po saule. Jų darbo vaisiai – tarptautinės sutartys – laidavo ne tik valstybės egzistavimą, bet ir kasdienį žmonių gyvenimą, vienokius ar	https://www.youtube.com/watch?v=E6w1YdxOh9E

					<p>kitokius santykius su kaimyninėmis šalimis, komunikaciją su išeivija, bendradarbiavimo galimybes. Per du trumpus Lietuvos gyvavimo tarpukariu dešimtmečius buvo atkurta ir valstybingumo tradicija.</p> <p>Diskusijoje kalbama apie tai, kokias kliūtis reikėjo įveikti tarpukario Lietuvos diplomatijai, kaip pavyko pasiekti priešišku valstybių, tokių kaip Rusija, pripažinimą, kokia šių sutarčių politinė ir diplomatinė reikšmė šiandien, kokią istorinę ir teisinę prasmę galime jose atrasti?</p>	
9.	PASKAITA	„Moldova – tarp Rusijos ir Vakarų, tarp taikos ir karo“	Politikos mokslai	Dr. Adamas Eberhardtas, Marko Karpio Rytų studijų centro vadovas, Lenkijos Respublikos Ministro Pirmininko įgaliojimų reformų paramai Moldovoje.	<p>Ar Moldova turi šansų greitai išsivaduoti iš Rusijos įtakos ir paspartinti integraciją į Europos Sąjungą? Kodėl Kremlius grasina šios šalies okupacija? Ar Padniestrės gyventojai bendrauja su kitų Moldovos regionų piliečiais? Ar rumunai norėtų išplėsti savo šalies teritoriją ir ar tai įmanoma padaryti tarptautinės teisės kontekste?</p> <p>Į šiuos ir kitus klausimus bandys atsakyti žinomas politikos analitikas, vadovaujantis vienai iš įtakingiausių idėjų kalvei (angl. <i>think tank</i>) Vidurio ir Rytų Europoje – Marko Karpio Rytų studijų centrui.</p>	https://www.youtube.com/watch?v=2XBu85he4FA
10.	KULTŪROS VAKARAS	„Dienoraštyje įrašyta istorija“	Istorija / Paveldas	Dalyviai: dr. Kazys Napaleonas Kitkauskas, knygos autorius, prof. habil. dr. Juras Banys, Lietuvos mokslų akademijos prezidentas, prof. dr. Eugenijus Jovaiša, prof. dr. Albinas Kuncevičius,	<p>Kazys Napaleonas Kitkauskas – humanitarinių mokslų daktaras, architektūros istorikas, restauratorius, inžinierius, Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ Architektūros tyrimų skyriaus vadovas (1993–2002 m.). Viena svarbiausių K. N. Kitkausko tyrimų kryptių buvo architektūros istorija ir jos tyrimai. Be kitų objektų, mokslininkas tyrinėjo Vilniaus katedrą, Vilniaus Žemutinės pilies Lietuvos didikų kunigaikščių rūmus, 1995–2005 m. buvo Valdovų rūmų Vilniuje atkūrimo</p>	https://www.youtube.com/watch?v=8ta3gUvOV0g

				<p>prof. habil. dr. Algimantas Grigelis, dr. Algirdas Matulevičius, Irena Tumavičiūtė, dr. Jonas Glemža, Edmundas Kulikauskas, Valdovų rūmų paramos fondo vadovas, Gintautas Striška ir kiti.</p>	<p>projekto moksliniu vadovu, taip pat dalyvavo tiriant, projektuojant ir steigiant Kristijono Donelaičio memorialą ir muziejų Tolminkiemyje ir Lazdynėliuose. Parašė daug mokslinių straipsnių ir knygų architektūros istorijos tyrimų tema. Dirbdamas kruopščiai rašė dienoraščius, kuriuose nuosekliai fiksavo nuveiktus kasdienes darbus, žymėjosi pagrindinius radinius, kai kurias tiriamų objektų ypatybes, svarbiais klausimais rengiamus pasitarimus. Savo rašytus dienoraščius mokslininkas perdavė Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų moksliniam archyviui. Valdovų rūmų muziejaus išleistoje knygoje „Mūro istorijos tyrėjas. Dr. Kazio Napoleono Kitkausko dienoraščio ištraukos“ atveriamas dienoraštyje užfiksuota 1967–2010 m. istorija. Leidinį papildė iliustracijos iš autoriaus asmeninio archyvo.</p>	
11.	PASKAITA	„Už mūsų ir jūsų laisvę. Ukraina ir Europos ateitis“	Politikos mokslai	Mykola Riabčuk (Ukrainos Nacionalinė mokslų akademija)	<p>2022 m. Ukrainos nacionalinės Taraso Ševčenkos premijos laureatas Mykola Riabčuk garsėja kaip literatūros kritikas, eseistas, publicistas, poetas, politologas, yra Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos Politikos ir etninių studijų skyriaus vyriausiasis mokslo darbuotojas. Dirbo mėnraščio „Vsesvit“ (užsienio literatūrai skirtas žurnalas) redaktoriumi ir vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoju bei žurnalo „Suczasnist“ kritikos skyriaus vedėju. 1997 m. tapo vienu iš nuomonę formuojančio Kyjivo mėnesinio leidinio „Kritika“ steigėjų. M. Riabčuk yra lenkų klasikos vertėjas, „Kritikoje“ publikavęs Paryžiaus „Kultūros“ apžvalgas, taip pat nacionalinio universiteto „Kyjivo Mohylos akademija“ Europos studijų centro</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=RPt2Nn6rVP8</p>

					bendradarbis. Vykstant Ukrainos politinei transformacijai pakito jo kūrybos pobūdis – poezijos, prozos ir literatūros kritikos vietą užėmė visuomeninė, kultūrinė ir politinė publicistika. Puikus Ukrainos kultūros ir vidaus politikos žinovas, politologas, posovietinės erdvės politikos transformacijos ekspertas.	
12.	KNYGOS PRISTATYMAS	„Mūro istorijos“	Istorija / Paveldas	<p>Moderatorė: Jolanta Kryževičienė (LRT)</p> <p>Dalyviai: Raimondas Paknys, knygos autorius, fotografas, prof. Tomas Venclova, prof. Rimvydas Petrauskas (VU), Arūnas Baltėnas, fotografas, Dr. Dalia Vasiliūnienė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas)</p>	<p>Pristatoma knyga – buvusių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Abiejų Tautų Respublikos žemių nykstančio paveldo fotografijų albumas. Griūvančios šventovės, pilys, rūmai, aptrupėjusios, sunykusios puošmenos, anuometės prabangos pėdsakai fotografiniuose atvaizduose leidžia pajusti, koks įvairus ir turtingas praeitin nugarmėjęs pasaulis. Dailės tyrinėtojas Viktoras Liutkus sako, kad žvelgiant į šiuos vaizdus jį „diligino ir baugino šių mūrų vienatvė, spengianti tylą aplinkui, kai po nuspausto fotoaparato mygtuko tiems paminklams ateityje beliko tik laiko begalybė. Nematau šešėlių, tik slogią prieblandą, nėra žmonių, o ir aplinka skurdi, gaudi ir prožiška [...]. Šių architektūrinių vaizdų estetika yra žiauri: ji (daugeliu atvejų) konstatuoja paminklo mirtį.“ Vienintelis būdas pasipriešinti naikinančiai laiko galiai – fotografuoti. Dabar režimo sukaustytoje Baltarusijoje ir karo siaubiamoje Ukrainoje paminklai naikinami ne vien laiko. Tad fotografijos įgyja dar svaresnio liudijimo vertę. Albumas parengtas parodų „Išlikęs laikas. LDK mūrų istorijos“ (LNM, 2016), „Mūro istorijos. Nykstantis Abiejų Tautų Respublikos paveldas“ (Valdovų rūmų muziejus, 2019) ir būsimos parodos šiame muziejuje pagrindu. Albume skelbiamos Tomo Venclovos, Giedrės</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=kIQFa4ja7BI</p>

					Jankevičiūtės ir Rimvydo Petrausko esė. Šalia fotografijų – istoriko komentarai, kuriuose trumpai aptariama objekto vertė ir svarbiausi jo istorijos momentai.	
13.	PASKAITA	„Joe Bideno ir Vladimiro Putino diplomatinė akistata“	Politikos mokslai	Prof. Džonas Stanlis Maikgielis (John Stanley Micgiel, Kolumbijos universitetas, JAV)	Amerikiečių politologas prof. Džonas Stanlis Maikgielis ilgai dirbo Niujorko Kolumbijos universiteto Rytų Europos, Rusijos ir Eurazijos nacionalinio centro direktoriumi, vėliau dirbo Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų centre dėstytoju ir mokslo darbuotoju. Moksliniai profesoriaus interesai nuosekliai krypta į dvi tyrimų sritis: XX a. Vidurio ir Rytų Europos istoriją bei šiuolaikinius tarptautinius santykius, o pasiekimai skelbiami straipsniuose, pranešimuose, monografijose. Vienai iš šių dienų aktualijų skirta ir Varšuvos–Vilniaus kolokviumo paskaita apie dviejų valstybių – JAV ir Rusijos – lyderių diplomatinį bendravimą.	https://www.youtube.com/watch?v=KcYTq_hlBCU
14.	KNYGOS PRISTATYMAS	„Dalia Kutraitė kalbina Romualdą Budrį	Istorija / Paveldas	Dalyviai: Dalia Kutraitė, knygos autorė, Romualdas Budrys, emeritas, muziejininkas, dailėtyrininkas, Vilius Kavaliauskas, žurnalistas, dr. Vydas Dolinskas, istorikas, Valdovų rūmų muziejaus direktorius	Knygų ir televizijos laidų, dokumentinių filmų autorės Dalios Kutraitės knygoje „Kaip menai į Lietuvą keliavo“ ir jos pristatyme kalbinamas Romualdas Budrys pasakoja detektyvo žanro vertas istorijas apie tai, kaip žymių lietuvių kilmės menininkų kolekcijos grįžo į Lietuvą iš tolimiausių pasaulio kampelių ir tapo mūsų meno lobyno dalimi. „Nesvarbu, kur yra dailininko studija – Keiptaune, Vokietijoje ar Čikagoje – visų jų kūryba svarbi ir įdomi Lietuvai“, – sako knygos herojus Romualdas Budrys, 60 savo gyvenimo metų paskyręs muziejininkystei.	https://www.youtube.com/watch?v=afm4VblnPgk
15.	PASKAITA	„Mūsų nenugalės! Žvilgsnis į lenkų literatūros raidą“	Užsienio literatūra	Habil. dr. Brigitte Gautier (Lilio universitetas, Prancūzija)	Habil. dr. Brigitte Gautier mokslinės publikacijos skirtos šiuolaikinei lenkų literatūrai. Tyrėja žinoma kaip knygų autorė	https://www.youtube.com/watch?v=0Lg9AGDYsWY

					(„Poezja przeciw chaosowi“ / „Poezija prieš chaosą“, 2018) ir bendraautorė („Herbert i poetyka daru“ / „Herbertas ir poetikos dovana“, kartu su prof. Maciejum Urbanowskiu, 2020), Zbigniewo Herberto poezijos rinkinių raštų ir esė rinkinio „Labirynt nad morzem“ („Labirintas pajūryje“) vertėja į prancūzų kalba. Taip pat paskelbė Herberto susirašinėjamą su Paryžiuje leistu lenkų emigracijos kultūros ir politikos mėnraščiu „Kultura“ („Kultūra“). Dar vienas B. Gautier tyrimų objektas yra lenkų publicisto, rašytojo, diplomato Ksawery Pruszyński kūrybinis palikimas.	
16.	PASKAITA	„Nuo lopšio iki skepro: Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto vaikystė“	Istorija	Dr. Rasa Leonavičiūtė-Gecevičienė (Valdovų rūmų muziejus)	Žygimantas Augustas (1520–1572) – paskutinis Jogailaitis, valdęs Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę ir Lenkijos Karalystę (1544/1548–1572). Tėvų – Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Senojo (1467/1506–1548) ir jo žmonos Bonos Sforcos (1494–1557) – ypač lauktas ir su dideliu džiaugsmu sutiktas palikuonis nuo mažens buvo apsuptas ypatingo dėmesio, rūpestingai auklėtas ir augintas kaip sosto paveldėtojas. Paskaitoje bus kalbama apie Žygimanto Augusto auklėjimą, ryšį su tėvais ir seserimis, edukaciją, mažamečio dalyvavimą politiniame Lietuvos ir Lenkijos gyvenime, jo išskirtinį kelią šių valstybių sostų link.	https://www.youtube.com/watch?v=KPaGTFKgH2M
17.	PASKAITA	„Tarp Šventosios Romos imperijos, Lenkijos ir Vengrijos: vaikiški Žygimanto Augusto šarvai“	Istorija / Paveldas	Dr. Krzysztof J. Czyżewski (Vavelio karališkoji pilis)	Paskaitoje pristatomas vienas vertingiausių Renesanso epochos Europos ginklakalystės paminklų – vaikiški Lietuvos ir Lenkijos valdovo Žygimanto Augusto (1544/1548–1572) šarvai ir jų istorija. Nukaldinti šiuos šarvus Insbruko meistriui Jorgui Zoizenhoferiui (Jörg Seusenhofer, 1516–1580) 1533 m.	https://www.youtube.com/watch?v=WRfbkRDkOvk

					<p>užsakė Romos, Vokietijos, Vengrijos ir Čekijos karalius Ferdinandas Habsburgas, būsimasis Šventosios Romos imperatorius Ferdinandas I (1503/1526/1558–1564). Šarvai buvo skirti Lietuvos ir Lenkijos sostų įpėdiniui Žygimantui Augustui, planuojamų sužadėtuvių su Ferdinando dukra Elžbieta proga.</p> <p>Jungtuvėse 1543 m. jaunas valdovas nebegalėjo pasinaudoti trylikamečiam berniukui nukaldintais šarvais. Dėl šios priežasties dovana liko imperatoriškajame arsenale Vienoje, o nuo XVIII a. vidurio juos imta priskirti Čekijos ir Vengrijos karaliui Liudvikui II Jogailaičiui. XVIII–XIX a. sandūroje Jogailaičio šarvai tapo svarbiu Vengrijos istorinės ikonografijos elementu.</p> <p>1933 m. Austrijos Vyriausybė šarvus perdavė Vengrijos Respublikai ir nuo to laiko jie buvo eksponuojami Vengrijos nacionaliniame muziejuje Budapešte. Šaltinių duomenys ir šarvuose iškalti inicialai leido patikslinti klaidingą atribuciją ir susieti šį ginklakalstės šedevrą su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu ir Lenkijos karaliumi Žygimantu Augustu.</p> <p>2021 m. unikali vertybė buvo perduota Lenkijai ir įtraukta į Vavelio karališkosios pilies rinkinius.</p>	
18.	DISKUSIJA	„Herbo ir simbolių reikšmė kovų už laisvę kontekste“	Istorija / Pilietinis ugdymas	<p>Diskusijos moderatorė: dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Diskusijos dalyviai: dr. Edmundas Rimša, dr. Agnė Railaitė-Bardė, ats. vyr. leitenantas Nerijus Treinys,</p>	<p>Heraldikos komisijos inicijuojamas pokalbių ciklas „Heraldika šiandien. Terra incognita ir identiteto raiškos atradimai“ suformuotas probleminiu principu, numatant aptarti šiuolaikinės heraldikos sąsają su istorija, kultūra, dvasiniu pasauliu, mus supančia gamta ir kt. Pirmasis renginys skirtas diskusijai „Herbo ir simbolių reikšmė kovų už laisvę kontekste“. Nemažą dalį lietuviškos municipalinės heraldikos aruodo sudaro</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=ZI4LKpvHVSQ</p>

				dr. Norbertas Černiauskas	herbinės figūros, simbolizuojančios įvairias lietuvių kovas už laisvę nuo karų su kryžiuočiais laikų iki antisovietinės rezistencijos. Ką bendruomenės siekė atspindėti herbe? Priimtina ar ne yra raudona spalva? Kaip herbuose atsiskleidžia praeities kovų už laisvę atmintis ir jos įprasminimas? Renginyje nebus pamirštas ir partizaninis judėjimas, bus aptariama ženklų – kaip vienybės simbolių – reikšmė XX a. pabaigos Lietuvos istorijoje, apsvarstomos šių dienų aktualijos Ukrainoje vykstančio karo kontekste.	
19.	PASKAITA	„Mirštu, kad gyvenčiau: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės baroko literatūra“	Istorija / Literatūra	Dr. Viktorija Vaitkevičiūtė (Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka)	Baroko epocha Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje apima laikotarpį nuo XVII a. pradžios iki XVIII a. vidurio. Jos pradžia žymi lūžio momentą – XVI–XVII a. astronominiai, geografiniai tyrinėjimai ir atradimai praplėtė pasaulio vaizdą, išryškino jo neaprepiamumą, o protestantiškoji reformacija bei katalikiškoji kontrreformacija, veikusios to meto žmogaus savimonei ir apsisprendimui, aštriau atskleidė žmogaus prigimties sudėtingumą. Baroko epochos kūrėjai intensyviau ėmė svarstyti žmogaus gyvenimo prasmės, jo vietos pasaulyje ir visatos problemas, „šaunus ir veiklaus“ Renesanso žmogaus vietoje atsiranda Baroko „atgailaujantysis“. Šiuo laikotarpiu tarsi iš naujo atgimsta Viduramžiais populiarūs ir aktuali mirties tematika – nuostata „gyvenk šia diena“ keičia raginimas „atmink, kad mirsi“, į gyvenimą žvelgiama per amžinybės prizmę. Įvairiakalbėje ir įvairiažanrėje Baroko literatūroje Lietuvoje populiariausia buvo proginė literatūra. Paskaitoje Baroko literatūros specifika ir ypatumai atskleidžiami pasitelkiant	https://www.youtube.com/watch?v=qSNe9Z9SiRs

					žinomiausių kūrėjus: jėzuitus Motiejų Kazimierą Sarbievijų, Konstantiną Sirvydą, Albertą Kojalavičių-Vijūką, taip pat vieną iš Vėlyvojo Baroko autorių, pamokslininką Mykolą Olševskį.	
20.	PASKAITA	„Vilniaus vėlyvojo baroko architektūros mokykla ir jos sklaida“	Istorija / Paveldas	Dr. Auksė Kaladžinskaitė-Jocienė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas)	Vilniaus vėlyvojo Baroko architektūra – ypatingas Lietuvos kultūros reiškinys. Jo savitumas XVIII a. Europos kontekste pastebėtas ir įvertintas dar XX a. pirmoje pusėje. Pirmųjų tyrinėtojų įtvirtintas ir Vilniaus baroko mokyklos terminas, padedantis apibūdinti vietinio vėlyvojo Baroko stiliaus išskirtinumą ir jam būdingus požymius. Ši stiliaus atmaina susiformavo XVIII a. antrame ketvirtyje ir ryškiausiai atsiskleidė sakralinėje architektūroje, o ištakos siejamos su daugiataute miesto socialine aplinka. Tokio stiliaus statiniai pasklido Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės erdvėje nuo Žemaitijos iki Mogiliavo. Paskaitoje aptariami klausimai – kokios ypatingos sąlygos susiklostė XVIII a. pradžios Vilniuje ir lėmė mokyklos susiformavimą, kas buvo pagrindiniai mokyklos lyderiai, kokios priežastys braižė mokyklos sklaidos žemėlapi ir kurių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės regionų architektūra patyrė ryškiausią Vilniaus baroko mokyklos įtaką?	https://www.youtube.com/watch?v=Y-o4k7YdfRg
21.	PASKAITA	Johanas Georgas Pinzelis ir XVIII a. Lvivo skulptūra“	Istorija / Paveldas / Dailė	Prof. Jan K. Ostrowski (Lenkijos mokslų ir menų akademija Krokuvoje)	XVIII a. Lvivo skulptūros mokykla yra vienas iš vertingiausių bei originaliausių Abiejų Tautų Respublikos dailės reiškinų. Jos pradžia siekia XVIII a. penktąjį dešimtmetį, o galutinai ši mokykla susiformavo aštuonioliktojo šimtmečio viduryje, kartu su Johano Georgo Pinzelio (Johann Georg Pinsel) pasirodymu Abiejų Tautų Respublikoje. Lvivo mokyklos	Pateiktis saugoma muziejaus serveryje Straipsnis: Ostrowski K. Jan, Johanas Georgas Pinzelis – paskutinis didis vėlyvojo Baroko

					<p>skulptoriai daugiausia kūrė iš medžio, taip pat naudojo akmenį ir stiuką. Tai buvo tikri šių medžiagų, visų pirma – medžio, apdirbimo meistrai, savo kūryboje taikę vėlyvosios gotikos dirbtuvių tradicijas. Pagrindiniai jų kūrybos bruožai – dinamika ir ekspresija („šokančios“ figūros) bei įspūdingos drabužių draperijos, dažnai įgaunančios neapdorotų kristalų formas. Lvivo mokyklos skulptūra yra dalis Vidurio Europos vėlyvojo Baroko ir rokoko dailės paveldo, kurio pagrindiniai centrai – Miunchenas, Viena ir Praha. Kelių Lvivo skulptorių pavardės buvo vokiškos, tačiau nieko nežinoma nei apie jų kilmę, nei apie darbus, sukurtus iki atvykstant į Abiejų Tautų Respubliką. Šių meistrų kūryba nėra Vakarų dailės pasiekimų perėmimas, bet šiai dailei lygiagretus reiškinys tiek chronologijos, tiek ir pasiekto meistriškumo lygio aspektais. J. G. Pinzelis – paskutinis didis europinio masto vėlyvojo Baroko skulptorius. Paskaitoje pristatyti moksliniai tyrimai, atvėrę XVIII a. Lvivo skulptūros mokyklos istoriją, mažai pažintą unikalų paveldą, kurio didžioji dalis buvo sunaikinta sovietmečiu, bei išlikę Lvivo skulptorių darbai.</p>	<p>skulptorius, <i>Baroko skulptūros mistika. Johanas georgas Pinzelis ir kiti XVIII a. Lvivo meistrai. Tarptautinės parodos katalogas</i>, Vilnius, 2022, p. 68–89.</p>
22.	PASKAITA	„Laimingos revoliucijos“ šventės Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje	Istorija / Dailė	Dr. Lina Balaišytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas)	<p>„Laiminga revoliucija“ vadintas taikiu būdu įvykęs valdymo formos pasikeitimas, kai 1791 m. gegužės 3 d. Abiejų Tautų Respublikos Seimas priėmė Konstituciją. Reformų būtinybę suprantanti visuomenės dalis džiaugsmingai sutiko šį įvykį, nes tikėjosi, kad permainos sudarys galimybę valstybei sustiprėti ir suklestėti. Tad visi „laimingos revoliucijos“ metai praėjo visuotinio pakilimo ir patriotizmo atmosferoje. Visus metus rengtos įvairios šventės, kuriose</p>	<p>Pateiktis saugoma muziejaus serveryje</p> <p>Straipsnis: Balaišytė Lina, „Laimingos revoliucijos“ šventės: apie Gegužės 3-iosios konstitucijos metines Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje,</p>

					siekta pademonstruoti paramą Konstitucijai ir luomų vienybę. Tai buvo iškilmingos priesaikos Konstitucijai, viešos bajorų priesaikos miestiečių teisei, Konstitucijos minėjimai ir padėkos aktai, pilietinės puotos, lydimos pabūklų salvių, iliuminacijų ir proginių dekoracijų. Šventės kulminaciją pasiekė 1792 m. gegužės 3 d., švenčiant Konstitucijos metines. Deja, minėjimą, kuris Seimo sprendimu turėjo vykti kasmet, spėta surengti tik kartą, nes netrukus buvo paskelbtas Rusijos dvaro remiamos Targovicos konfederacijos aktas, į šalį įžygiavo Rusijos kariuomenė ir Konstitucijos veikimas buvo sustabdytas. Tačiau šventės atliko svarbų vaidmenį „laimingos revoliucijos“ metais, nes telkė visuomenę grėsmių akivaizdoje ir propagavo valdymo permainas, kaip valstybės sėkmės idėją. Paskaitoje aptartos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje rengtos šventės, kur ir kaip jos vyko, kas jose vaizduota ir apie ką kalbėta, kas jose buvo naujo.	<i>Menotyra</i> , Vilnius, 2017, t. 24, nr. 4, p. 260–273.
2021 metai						
1.	PASKAITA	„Apie balsą Viduramžiais“	Meninis ugdymas / Muzika / Istorija	Emilė Ribokaitė (Lietuva, Šveicarija)	Kaip sužinoti apie tų laikų, kai dar nebuvo garso įrašų, vokalinės subtilybes? Kiek vokalinės laisvės galėjo turėti Viduramžių dainininkas? Ir kaip to meto publikos galėtų būti sutiktas šiuolaikinis operos solistas? Kalbant apie Viduramžių muziką, išskyla įvairių klausimų, tad apžvelgsime pagrindinius to meto vokalinės muzikos aspektus ir drauge išbandysime kone tūkstančio metų senumo muzikos improvizacijos būdus, kurie gali nustebinti šiuolaikinį klausytoją.	https://www.valdovurai.lt/lankytojams/edukacija/aktualijos/paskaita-apie-balsa-viduramziais2021 Pateiktis saugoma muziejaus serveryje

2.	PASKAITA	„Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė 1791 m. konstitucijos epochoje“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)	1791 m. gegužės 3 d. Abiejų Tautų Respublikos seimo priimtas Valdymo įstatymas viešojoje erdvėje neretai vis dar įvardijamas „Lietuvos antkapiu“, „bajoriškų laisvių karstu“ ar dokumentu, iš politinės istorijos lauko ištrynusi Lietuvos vardą. Kiek pagrįsti tokie vertinimai ir kas lėmė šių mitų susiformavimą ir jų gajumą? Kuo gyveno ir kokias viltis puoselėjo XVIII a. antrosios pusės Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenė? Kas buvo pagrindiniai pokyčių Abiejų Tautų Respublikoje iniciatoriai ir kokias valstybės ateities vizijas jie kūrė? Kokie Ketverių metų (1788–1792) seime priimti pertvarkymai sulaukė palaikymo ir buvo įgyvendinti, o kas kėlė Lietuvos piliečių nerimą? Kaip buvo rengiamas ir primamas 1791 m. spalio 20 d. įstatymas – Abiejų Tautų tarpusavio įžadas ir kodėl šis dokumentas buvo „pamirštas“ tiek XIX a., tiek ir XX a. pirmosios pusės istoriografijoje? Atsakymų į šiuos ir kitus klausimus ieškoma paskaitoje, pristatančioje politinius, ekonominius, socialinius ir kultūrinius pokyčius, vykusius Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 1791 m. gegužės 3 d. konstitucijos epochoje.	https://www.valdovurai.lt/lankytojam/ren-giniai/paskaita-lietuvas-didzioji-kunigaikstyste-1791-m-konstitucijos-epochoje https://www.youtube.com/watch?v=dWB7fViuCuI
3.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Įtraukaus pažinimo ugdymas muziejuje: interaktyvūs mokymo(si) modeliai“)	IV modulis: „Retrospektyvinio naratyvo kūrimas: valdovų rezidencija Vazų valdymo metais“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Muzika / Pradinis ugdymas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Vazos – kas jie?, • Vazų inovacijos valdovų rezidencijoje Vilniuje (remiantis archeologinių radinių duomenimis), • Dvaras ir miestas XVII a., • Šventės valdovo rezidencijoje Vazų valdymo metais. Praktinė dalis: <ul style="list-style-type: none"> • Mano pirmoji opera, • Pavanos žingsniu: senojo šokio studija. 	Programa https://media.valdovumai.lt/m/files/11.04%20IV%20modulis_programa.pdf Pateiktys saugomos muziejaus serveryje Aprašai (praktinė dalis)

						https://media.valdovurumai.lt/m/files/edukacija/edukacija(3-6metu).pdf https://media.valdovurumai.lt/m/files/edukacija/edukacija2022(9-12).pdf
4.	KONFERENCIJA	„Tėvynės laisvės aušra – 1791 m. gegužės 3 d. konstitucija. Genezė. Turinys. Reikšmė“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Literatūra	<p>Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Lektoriai (I diena): dr. Andrej Macuk (Europos humanitarinis universitetas), prof. dr habil. Andrzej Stroynowski (Čenstakavos Jono Dlugošo universitetas), prof. dr habil. Andrzej Zakrzewski (Varšuvos universitetas), doc. dr. Robertas Jurgaitis (Lietuvos istorijos institutas, VDU), prof. dr. Valdas Rakutis (Lietuvos Respublikos Seimas, Klaipėdos universitetas), prof. dr habil. Richard Butterwick-Pawlikowski (Londono universiteto koledžas), dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas)</p>	<p>Konferencijos pranešimai apima parlamentarizmo raidą, 1791 m. Konstitucijos genezę ir turinį, Konstitucijos recepciją to meto ir šiuolaikinėje visuomenėje, Apšvietos epochos raštiją ir meną, visuomenės pilietinį ugdymą ir švietimo istorijos klausimus.</p> <p>Temos (I diena):</p> <ul style="list-style-type: none"> Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės priešseiminiai seimeliai valdant Augustui III, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pasiuntinių indėlis priimant įstatymus 1784 m. Gardino seime, Netikras Valdymo įstatymo pirmumas – apie Korsikos konstituciją dar kartą, Įstatymų leidžiamosios valdžios samprata ir ribos Abiejų Tautų Respublikos 1791 m. gegužės 3 d. konstitucijoje, Gegužės 3-iosios konstitucijos įtaka Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gynybai ir saugumui, Abiejų Tautų tarpusavio įžadas – politinės kalbos analizė, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teismų reforma Ketverių metų Seime. <p>Temos (II diena):</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunimo pilietinio ugdymo projektai Tautinės edukacinės komisijos dokumentuose iki 1783 m. [1781 m.] Nuostatų paskelbimo, 	<p>Programa https://media.valdovurumai.lt/m/files/renginiai/Konstitucija_programa_21.10.13_LS.pdf</p> <p>I diena https://www.youtube.com/watch?v=PCZFqnasom8</p> <p>II diena https://www.youtube.com/watch?v=bh4HbPydSx0</p>

				<p>Lektoriai (II diena): prof. dr habil. Ewa Kula (Kelcų J. Kochanovskio universitetas), prof. dr habil. Katarzyna Dormus (Krokvos pedagoginis universitetas, dr. Lina Balaišytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas), doc. dr. Rasa Butvilaitė (VDA), akad. dr. (hp) Rūta Janonienė (VDA), Dalia Tarandaitė (LNDM), dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus), dr. Vadzim Anipiarkou (Europos humanitarinis universitetas)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Švietimo problemos Ketverių metų seimo publicistikoje, • Apie ką kalbėjo Konstitucijos šventės?, • Konstitucijos epochos architektūra ir architektai, • Maliatyčių bažnyčia kaip katalikų vienybės simbolis, • Stanislovo Augusto Poniatovskio portretai Lietuvos rinkiniuose, • Abiejų Tautų tarpusavio įžadas viešojoje komunikacijoje 1791–1792 m., • Abiejų Tautų tarpusavio įžadas užsienio valstybių diplomatų Varšuvoje akimis 	
5.	PASKAITA	„Bona Sforca ir Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė: nuo politikos iki kultūros“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Rasa Leonavičiūtė-Gecevičienė (Valdovų rūmų muziejus)	Lietuvos didžioji kunigaikštienė ir Lenkijos karalienė Bona Sforca (1494–1557) – išskirtinė asmenybė Lietuvos istorijoje, jos įtaka šalies politinei, ekonominei ir kultūrinei raidai itin reikšminga, apėmusi daugybę valstybės raidos sričių. Tai moteris, tapusi viena stambiausių XVI a. pirmosios pusės žemvaldžių, kovojusi dėl Jogailaičių dinastijos gerovės, stipriai paveikusi Renesanso kultūros sklaidą Lietuvoje. Paskaitoje pristatoma, kaip jauna italė sugebėjo taip sėkmingai įsilieti į valstybės reikalus ir įgyti tiek galios, kokius pėdsakus ji paliko Lietuvoje.	https://www.youtube.com/watch?v=pklr0fbmeyc

6.	PASKAITA	„Valdovės Bonos sodai“	Gamtos mokslai / Istorija /	Dr. Rūtilė Pukienė (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje Vakarų Europos sodų raidos kontekste pristatomas Lietuvos ir Lenkijos valdovės Bonos Sforcos iniciatyva šalia Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos Vilniuje užveistas sodas, supažindinama su iš Italijos atvežtomis sodų veisimo, naujų augalų auginimo ir populiarinimo inovacijomis, taip pat aptarti pokyčiai, kuriuos lėmė naujų augalų veislių auginimas ir daržų šalia pilies užveisimas.	https://www.youtube.com/watch?v=QQyIytlWAUo&t=456s
7.	DISKUSIJA	„Su Lietuva širdyje. Paramos Tėvynei tradicija“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Diskusijos moderatorė: dr. Živilė Mikailienė (Valdovų rūmų muziejus) Diskusijos dalyviai: Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, dr. Ramūnas Kondratas, Edmundas Kulikauskas, dr. Dalia Cidzikaitė, dr. Alfonsas Eidintas, prof. dr. Juozas Skirius	JAV lietuvių parama Lietuvai tapo svarbiu ramsčiu sunkiais istoriniais laikotarpiais siekiant atkurti Lietuvos valstybingumą, jį įtvirtinti ir išlaikyti. Kokia būtų Lietuva, jei nebūtų JAV lietuvių paramos Lietuvai tradicijos? Kaip ši tradicija gimė, kokias formas ji įgavo laikui bėgant? Kas skatino JAV lietuvius po 1990 m. grįžti į tėvynę ir pasišvesti darbui dėl Lietuvos? Diskusijoje nagrinėjami šie ir kitokio pobūdžio klausimai.	https://www.youtube.com/watch?v=pUjRPEz7PGk
8.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Įtraukaus pažinimo ugdymas muziejuje: interaktyvūs mokymo(si) modeliai“)	III modulis: „Mokymasis per patirtį: Renesansas Vilniaus valdovų dvare: kasdienybė ir šventė“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Muzika / Pradinis ugdymas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Renesanso valdovai, • Bona Sforca – valdovė, pakeitusi dvaro tradicijas, • Išlepęs karalaitis ar kalnus verčiantis valdovas? Žygimanto Augusto pėdsakai Vilniaus pilių teritorijoje, • Neįtikėtina, bet tiesa. Žygimanto Augusto gobelenai Vilniaus rezidencijoje. Praktinė dalis: <ul style="list-style-type: none"> • Simbolis, liudijantis šlovę: monogramos kūrimo dirbtuvės, 	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje Aprašai (praktinė dalis) https://media.valdovurumai.lt/m/files/edukacija/edukacija2022(5-8).pdf https://media.valdovurumai.lt/m/files/edukaci

					<ul style="list-style-type: none"> Žygimanto Augusto pasaka: meninio naratyvo kūrimas 	ja/edukacija2022(1-4).pdf
9.	DISKUSIJA (pokalbis)	„ORIGO ET ARMA. Pokalbis apie Lietuvos kilmingųjų heraldiką“	Istorija / Pilietinis ugdymas	<p>Diskusijos moderatorė: dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Valdovų rūmų muziejus)</p> <p>Diskusijos dalyviai: prof. dr. Rimvydas Petrauskas (VU), doc. dr. Edmundas Rimša (Lietuvos istorijos institutas), dr. Jolita Liškevičienė (VDA), dr. Agnė Railaitė-Bardė (Lietuvos istorijos institutas)</p>	<p>Kilmė (lot. <i>origo</i>) ir herbas (lot. <i>arma</i>) buvo ypač svarbūs Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, kaip ir kitų Europos šalių, kilmingųjų gyvenime. Jie išskyrė privilegijuotus visuomenės narius ir neretai buvo naudojami kaip vizitinė kortelė ar net propaganda siekiant ambicingų giminės tikslų. Genealoginė samprata ir atmintis buvo svarbūs sraigtai, padėję suktis didelio masto socialiniam, politiniam ir kultūriniam mechanizmui. Heraldika ir genealogija galėjo būti šių dienų darbų aplanko (angl. <i>portfolio</i>) atitikmuo. Kaip jis buvo formuojamas ir viešinamas? Kokią reikšmę turėjo sena, garbinga, neretai legendinė kilmė aristokratijos atstovams? Kokiu principu būdavo sudaromi kilmingųjų jungtiniai herbai? Kodėl jų heraldikoje karaliavo ne viena fantastinė būtybė, o herbą neretai laikydavo ant patrankos sėdintis karys? Kiek spaudų galėjo turėti vienas kilmingasis ir kaip radosi genealoginiai medžiai? Pokalbio dalyviai dalysis savo išvalgomis apie šiuos ir kitus pristatomoje dr. Agnės Railaitės-Bardės knygoje analizuojamus kilmingųjų genealoginės savimonės ir heraldikos reikšmės kilmingųjų gyvenime aspektus.</p>	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/734233717534351
10.	PASKAITA	„JAV lietuviai ir jų paramos Lietuvai istorija“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Prof. dr. Juozas Skirius (Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvių išėivijos institutas)	<p>Paskaitoje pristatomos lietuvių emigracijos priežastys ir raida XIX–XXI amžiuje, išryškinamos pagrindinės išėivijos bangos ir jų specifika. Remiantis naujausiais tyrimais, supažindinama su lietuvių įsikūrimu JAV, lietuviškų centrų susidarymu, religine ir kultūrine veikla (lietuviškų parapijų kūrimu,</p>	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/270111531608006

					organizacijų steigimu, laikraščių ir knygų leidyba). Ypatingas dėmesys skiriamas JAV lietuvių paramos Lietuvai tradicijai atskleisti: pristatoma išeivijos kultūrinė ir propagandinė pagalba carinės Rusijos valdomai Lietuvai ir jos gyventojams, politinė ir finansinė parama atsikuriančiai Lietuvai po 1918 m., Lietuvos tautininkų valdžios pastangos remti išeiviją. Taip pat išskiriama JAV lietuvių veikla Lietuvos sovietinės okupacijos laikotarpiu, kalbama apie Lietuvos ir išeivijos ryšius po Kovo 11-osios.	
11.	E-PAMOKA „Vaikai vaikams apie Lietuvos istoriją“	Kas buvo J. K. Chodkevičius?	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Nelija Kostinienė (Valdovų rūmų muziejus), Melkio mokyklos mokiniai	Nuotaikingas vaikų pasakojimas apie drąsų karvedį ir mecenatą Joną Karolį Chodkevičių.	https://www.youtube.com/watch?v=rzUPEOcC240&t=15s
12.	DISKUSIJA	„Italija Lietuvos valdovų ir didikų gyvenime“	Istorija	Diskusijos dalyviai: Daiva Mitrulevičiūtė, dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus), dr. Jolita Sarcevičienė (Lietuvos istorijos institutas)	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vladislovo Vazos kelionė į Italiją, • Mykolo Kleopo Oginskio gyvenimas Italijoje, • Teofilės Konstancijos Radvilaitės-Moravskos kelionė į Italiją. 	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/890300308190156
13.	PASKAITA	„Valdovų rūmų latrinos – šimtmečio kasdienybės istorijos atspindys“	Istorija	Egidijus Ožalas, Dovilė Urbonavičiūtė-Jankauskienė (Valdovų rūmų muziejus)	Vykstant Lietuvos didikų kunigaikščių rūmų tyrimams surastos 7 latrinos. Kelių tipų latrinos išsiskiria uždara archeologine struktūra, kai aptinkami neperkasti, su kitų laikotarpių radiniais nesumaišyti archeologinių radinių kompleksai. Dėl specifinės latrinų užpildo grunto sudėties čia patekę daiktai tarsi užkonservuojami ir gerai išsilaiko. Latrinose surastų radinių kolekcija apima keletą tūkstančių įvairių dirbinių, didelė jų dalis – išskirtiniai, prabangos daiktai. Tai	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/228688009066128

					<p>importiniai balto molio indai, gaminiai iš rytietiškos <i>iznik</i> keramikos, Italijos majolikos, Portugalijos fajanso, Vakarų Europos stiklo taurės, dvariškių aprangos (aksomo, vilnos, šilko) ir odinės avalynės liekanos, jų mitybos atliekos (austrių geldelės, vaisių kauliukai, uogų sėklytės), šukos iš dramblio kaulo, vėplio ilties ir pan. Šie gausūs radiniai atspindi bemaž šimtmečio laikotarpio Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų materialinę kultūrą ir jos lygmenį, iliustruoja neeilines rūmų gyventojų galimybes, viena vertus, nulemtas jų socialinio statuso, kita vertus, tą statusą ir atspindėjusias. Taip pat parodo ir plačius kultūrinius ryšius tiek su Vakarų Europa, tiek su Osmanų imperijos centrais.</p>	
14.	PASKAITA	„XIV a. kovų dėl Vilniaus pilių byla, arba kaip dendrochronologiniai „įkalčių“ tyrimai patvirtino istorinių šaltinių liudijimus“	Istorija	Dr. Rūtilė Pūkienė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Vilnius XIV a. antroje pusėje tapo suintensyvėjusių karinių veiksmų vieta. Kryžiuočių ordino žygiai nuo 1365 m. pradėjo siekti Vilniaus apylinkes. Mirus Lietuvos didiesiems kunigaikščiams Algirdui ir Kęstučiui, dėl Vilniaus pilių kovojo jų paveldėtojai Vytautas ir Jogaila. Iš istorinių šaltinių žinome apie 1377, 1383, 1390, 1394 ir 1402 m. pilių puolimus. Šis neramus laikotarpis Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje paliko ryškius pėdsakus ir susikaupusį turtingą kultūrinį sluoksnį. Dendrochronologinis išlikusių medinių konstrukcijų tyrimas atskleidė, kad konstrukcijų datos koreliuoja su puolimų datomis. Paskaitoje pristatomas šių „įkalčių“ dendrochronologinis datavimas ir apžvelgiama, kokių naujų žinių jis pateikė apie šį svarbų, bet mažai pažįstamą periodą.</p>	<p>https://www.facebook.com/valdovurumai/vidEOS/535272200978995</p>

15.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Įtraukaus pažinimo ugdymas muziejuje: interaktyvūs mokymo(si) modeliai“)	II modulis: „Istorijos šaltinių tyrimas ir interpretavimas: valdovų rezidencija Vilniuje valdant Jogailaičių dinastijos valdovams XVI a.“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Muzika / Pradinis ugdymas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Valdovų rezidencijos Vilniuje plėtra XV a. pab. – XVI a. pradžioje (remiantis archeologiniais tyrinėjimais), • Lokalios aplinkos tyrimo modelis: tarp rytų ir vakarų: Vilnius – daugiakultūrinis miestas), • Makroistorinio tyrimo metmenys: Jogailaičių Europa, • Valdžia ir galia (Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisiniai dokumentai, valdymo institucijos). Praktinė dalis: <ul style="list-style-type: none"> • Nuo Gedimino iki Žygimanto Augusto: genealoginio medžio konstravimas, • Herbas – praeities liudytojas. 	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje
16.	VIRTUALUS PARODOS PRISTATYMAS	„Kariauti pratusi tauta. Lietuvių karinis elitas XIII–XIV a.“	Istorija	Dr. Aleksiejus Luchtanas (VU)	Kviečiame kartu su archeologu dr. Aleksiejumi Luchtanu leisti į turiningą ekskursiją, kurioje išgirsite įdomių detalių apie parodoje „Kariauti pratusi tauta. Lietuvių karinis elitas XIII–XIV a.“ eksponuojamas vertybes, taip pat galėsite daugiau sužinoti apie ankstyvųjų ginklų gamybos subtilybes, anuometinio kario aprangos elementus, nešiojimo ypatumus arba specifinius gyvenimo ir laidosenos papročius. Doc. dr. Aleksiejus Luchtanas didelę dalį savo profesinės veiklos skyrė ir vieno iš valstybės formavimosi laikotarpio centrų, Kernavės senosios gyvenvietės, tyrimams. Valstybės kūrimosi laikotarpio karys – ir šios parodos epicentras. Kur ir kuo jis gyveno? Prieš ką ir kokiais ginklais kariavo? Į šiuos ir kitus klausimus atsakymų buvo ieškoma per šią virtualią ekskursiją.	https://www.youtube.com/watch?v=IqCVqakMspg

17.	PASKAITA (rusų kalba su lietuviškais subtitrais)	„Lietuvių karių kalavijai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kūrimosi laikotarpiu“	Istorija	Aleksandras Strelčenko (Rusija)	Paskaita skirta XII a. pabaigoje – XIV a. pirmame ketvirtyje lietuvių karių naudotų kalavijų ypatybėms ir raidos tendencijoms apžvelgti. Remiantis archeologine medžiaga bus analizuojamos šių ginklų efesų formos bei geležtės, pasakojama, kaip keitėsi lietuvių kalavijai kuriantis ir stiprėjant Lietuvos valstybei. Išskirtinis dėmesys skiriamas Desiukiškių kalavijams, atsiradusiems šiuo ypatingu laikotarpiu.	https://www.youtube.com/watch?v=UW-RqIir9Qw
18.	VIRTUALUS GALERIJOS PRISTATYMAS	Dr. Prano Kiznio paveikslų galerija – dovana Valdovų rūmų muziejui	Istorija / Meninis ugdymas	Daiva Mitrulevičiūtė (Valdovų rūmų muziejus)	Valdovų rūmų muziejaus antro maršruto „Atkurti istoriniai interjerai“ ekspozicijoje įkurdinta paveikslų galerija įvaizdina Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos erdves (kaip mini rašytiniai šaltiniai, XVI–XVII a. Vilniaus rūmų vienoje ar keliose salėse tikrai buvo Jogailaičių ir Vazų dinastijų valdovų kaupta paveikslų galerija). Ši paveikslų galerija suformuota iš vienoje tarptautinėje parodoje eksponuotų kūrinių, kuriuos nutapė venecijiečiai, lombardiečiai, romiečiai, florentiečiai, sieniečiai, kalabriečiai, flamandai, taip pat graikų ir lenkų kilmės dailininkai. Valdovų rūmų muziejaus ir mecenato dr. Prano Kiznio sutarimu ši įspūdinga kolekcija eksponuojama tik jai skirtoje salėje, kuri ir istoriniais laikais buvo itin svarbi ir didžiausia rūmų erdvė, nes buvo greta barokinės Sosto menės, o joje vyko svarbiausios Lietuvos didžiųjų kunigaikščių iškilmės, šventės. Dalį paveikslų mecenatas dovanoja Valdovų rūmų muziejui, tokiu būdu norėdamas praturtinti Lietuvos nacionalinius kultūros bei meno rinkinius, kiti perduodami saugoti ir nuolat eksponuoti ilgesniam laikui.	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/747569559230697

19.	DISKUSIJA	„Tėvynės ir laisvių tvirtovė“. 1791 m. gegužės 3 d. konstitucijos sukaktis	Istorija / Pilietinis ugdymas	<p>Diskusijos moderatoriai – dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė Valdovų rūmų muziejus, Lietuvos istorijos institutas), Virginijus Savukynas</p> <p>Diskusijos dalyviai: prof. Vytautas Landsbergis, prof. Tomas Venclova, prof. Andrzej B. Zakrzewski, prof. Richard Butterwick-Pawlikowski, dr. Mindaugas Kvietkauskas, prof. Alvydas Nikžentaitis ir kt.</p>	Gegužės 3 d. konstitucijos ir Tarpusavio įžado epocha Abiejų Tautų Respublikoje: istorija, paveldas, atmintis.	https://www.youtube.com/watch?v=XCqjUeSjGjQ&t=4794s
20.	VIRTUALI DISKUSIJA	Knygos „1791 m. gegužės 3 d. Konstitucija. Abiejų Tautų Respublikos testamentas“ pristatymas	Istorija / Pilietinis ugdymas	<p>Diskusijos moderatorius: Rimvydas Valatka</p> <p>Diskusijos dalyviai: prof. dr. R. Batervikas-Pavlikovskis (Londono universiteto koledžas), prof. dr. Alfredas Bumblauskas (VU), prof. dr. Michal Kopčynski (Michał Kopczyński, Varšuvos universitetas), doc. dr. Robertas Jurgaitis (Lietuvos istorijos institutas)</p>	Lietuvos visuomenėje iki šiol lūžta ietys diskutuojant, kaip reikėtų vertinti 1791 m. gegužės 3 d. konstituciją bei jos gynėjus. Ar Konstitucija sunaikino Lietuvos valstybingumo idėją? O gal šiai idėjai buvo palikta egzistencijos viltis? Kas buvo konstitucininkai – tikrieji Lietuvos patriotai ar jos išdavikai? Šiuos ir kitus klausimus vėl skatina svarstyti nauja profesoriaus Ričardo Baterviko-Pavlikovskio (Richard Butterwick-Pawlikowski) knyga „1791 m. gegužės 3 d. konstitucija. Abiejų Tautų Respublikos testamentas“.	https://www.youtube.com/watch?v=7pF_Eiur9A8

21.	VIRTUALI TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA	„Marija Gimbutienė Lietuvoje ir pasaulyje: minint šimtąsias gimimo metines“	Istorija / Biologija (genetika) / Meninis ugdymas	Dr. Agnė Čivilytė (Lietuvos istorijos institutas), Gintautas Striška, dr. Ramunė Šmigelskytė- Stukienė (Valdovų rūmų muziejus) Lektoriai: prof. dr. Aleksandr Koško, prof. dr. Marzena Szymt (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas), prof. dr. Anthony Harding (Ekseterio universitetas), prof. dr. Rimantas Jankauskas (VU), prof. dr. Sharada Shirinivasan (Pažangiųjų mokslų institutas, Indija), prof. dr. Janusz Czebreszuk (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas), dr. Rasa Banytė-Rowell (Lietuvos istorijos institutas), dr. Eugenijus Saviščevas (VU), prof. dr. Naglis Kardelis (VU)	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Marija Gimbutienė ir jos stepių indoeuropėjimo vizija: priėmimas, atmetimas ir atgimimas, • Marija Gimbutienė, bronzos amžius ir kurganų hipotezė naujų tyrimų šviesoje, • Paleogenetikos duomenys patvirtina Kurganų kultūros žmonių migracijos į Rytų Baltijos kraštus hipotezę, • Deivės garbinimas ir šokis: ritualo tyrinėjimai Indijos priešistorėje ir antikoje, • Marijos Gimbutienės „nuotykių“ su priešistorės gintaru ir jų reikšmė mums, • Marijos Gimbutienės disertacija ir jos svarba: romėniškojo laikotarpio laidosena, • Marijos Gimbutienės Senovės Europa ir civilizacija kaip istorinio diskurso raktinis žodis, • Filosofijos užuomazgos Senosios Europos gyventojų pasaulėvaizdyje: apmąstant archeomitolgines Marijos Gimbutienės rekonstrukcijas. 	https://www.youtube.com/watch?v=BGduCvFUO-8&t=5s
22.	SEMINARAS (pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Įtraukaus pažinimo ugdymas muziejuje: interaktyvūs	I modulis: „Kaip pažįstamas praeities paveldas: valdovų rezidencijos Vilniuje kūrimasis ir raida (XIV–XV a.)“	Istorija / Pilietinis ugdymas / Dailė / Muzika / Pradinis ugdymas	Jungtinė Valdovų rūmų muziejaus lektorių komanda	Temos: <ul style="list-style-type: none"> • Mokymasis netradicinėje erdvėje: kaip tam pasirengti ir efektyviai išnaudoti, • Lietuvos valdovų rezidencijos plėtra, remiantis naujausiais Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos tyrimais, • Archeologinių radinių restauravimas, • Kai daiktai pasako savo gimimo datą: dendrochronologinis datavimas, 	Programa ir pateiktys saugomos muziejaus serveryje Aprašai (praktinė dalis) https://media.valdovurumai.lt/m/files/educaci

	mokymo(si) modeliai“)				<ul style="list-style-type: none"> • Radinių istorijos – tarpdisciplininių tyrimų galimybės (akmenys, brangakmeniai, metalai). Praktinė dalis: • Odinių kurpaičių pasakojimas, • Gediminaičiai: vaidiname legendą. 	ja/edukacija2022(seimos).pdf https://media.valdovurumai.lt/m/files/edukacija/edukacija2022(1-4).pdf
23.	PASKAITA	„Lietuvos valstybės priešaušrio ir XIII a. karyba“	Istorija	Dr. Manvydas Vitkūnas (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija)	Remiantis archeologinių tyrimų ir rašytinių šaltinių duomenimis, paskaitoje aptariami svarbiausi baltų karybos bruožai Lietuvos valstybės priešaušryje – viduriniame ir vėlyvajame geležies amžiuje, – taip pat ir XIII a. Lietuvos karyba. Ieškoma atsakymų į klausimus, ar gana fragmentiškų šaltinių pakanka norint atsekti karių naudotą taktiką, rekonstruoti aprangos ir ginkluotės kompleksus. Pristatomi pranešimo autoriaus ir dailininko Šarūno Miškinio sukurti baltų karių rekonstrukciniai piešiniai.	https://www.youtube.com/watch?v=IlhRL9SvibA&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=3&t=270s
24.	PASKAITA	„Lietuvių ginkluotės bruožai ir pagrindinės tendencijos XIII–XIV a.“	Istorija	Dr. Paulius Bugys (Valdovų rūmų muziejus)	Apie XIII–XIV a. lietuvių ginkluotę istorijos šaltiniai pasakoja itin lakoniškai. Vienintelis kelias sužinoti šiek tiek daugiau – išsami archeologinių duomenų analizė, pasitelkiant tarpdisciplininių tyrimų duomenis, gretutinių mokslų šaltinius ir kaimyninių šalių analogijas. Paskaitoje pristatomas tarpdisciplininių tyrimų metu atskleistas XIII–XIV a. lietuvių ginkluotės vaizdas ir pagrindiniai jos bruožai to meto Europos karybos kontekste.	https://www.youtube.com/watch?v=A_sFprP5PY&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=4&t=19s
25.	PASKAITA	„Vasario 16-osios akto signatarai ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybingumo tradicija“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Rimantas Miknys (Lietuvos istorijos institutas)	Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašytu Lietuvos Nepriklausomybės Aktu skelbė, kad atkuriamą Lietuvos valstybę, ji atsižada visų valstybinių ryšių, kada nors buvusių su kitomis tautomis. Paskaitoje dalijamasi įžvalgomis apie Vasario	https://www.youtube.com/watch?v=SDOGbkOdVvE&t=1s

					16-osios dokumentą pasirašiusių signatarų požiūrį į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybingumo tradicijos panaudojimą konstruojant moderniosios Lietuvos valstybingumą. Daugiausia dėmesio skiriama veiklai tų signatarų, kurie iki šiol žinomi dėl savo autoriteto arba išskirtinių gebėjimų vertinti to meto politinę bei geopolitinę Lietuvos situaciją. Tai Jonas Basanavičius, Antanas Smetona bei Mykolas Biržiška. Tokį pasirinkimą nulėmė įsitikinimas, kad negalima nuneigti lietuvių tautinio sąjūdžio metu Jono Basanavičiaus pelnyto tautos patriarcho vardo, Antano Smetonos, kaip tiesioginio Vinco Kudirkos idėjų (pirmiausia – tautos vienybės idėjos) įgyvendintojo, o Mykolo Biržiškos – kaip pripažinto subtilaus politinės tradicijos ir modernybės jungties ypatybių žinovo, autoriteto.	
26.	VIRTUALIOS EDUKACINĖS DIRBTUVĖS	„Smagioji trispalvė“	Istorija / Meninis ugdymas	Vida Kaunienė (Valdovų rūmų muziejus)	Kviečiame į lietuviškos trispalvės juostelės dirbtuves. Priminsime vieną iš seniausių būdų ir Jūsų rankose siūlų gijos smagiai susivys į simbolinę juostelę.	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/1306840909690458
27.	PASKAITA	„Brangakmeniai XIII a. pab. – XVII a. Vilniuje“	Istorija / Meninis ugdymas	Dokt. Rasa Valatkevičienė (Valdovų rūmų muziejus, VU)	Turtingą Vilniaus miesto praeitį liudija tūkstančiai archeologinių radinių, bet brangieji akmenys – itin reti. Brangakmeniai visada buvo vertinami, jais žavėtasi, tikėta, kad jie turi ypatingų, mistiškų galių: saugoti nuo nelaimių ir ligų, pritraukti sėkmę ir laimę, suteikti jėgų ir išminties. Kas žinoma apie brangakmenius senųjų laikų Vilniuje? Kiek jų rasta? Ar visi jie yra tikri, ar nepasitaikė klastočių? Kokius dirbinius jie puošė? Atsakymus į visus šiuos klausimus išgirsite paskaitoje.	https://www.youtube.com/watch?v=6UIp1hwnCig

28.	VIRTUALUS EDUKACINIS UŽSIĖMIMAS	„Kviečiame itališko deserto“	Istorija	Dr. Nelija Kostinienė (Valdovų rūmų muziejus), Gian Luca Demarco	Kviečiame mokytis kepti valdovės Bonos Sforcos ir jos vaikų pamėgtą desertą, gamintą pagal dar XIV a. vienuolyne sukurtą receptą. Lietuviškoje virtuvėje esama daug iš svetur atkeliavusių patiekalų. Artėjant Užgavėnėms, kviečiame paragauti deserto, su kuriuo Lietuva supažindino būsimoji valdovė Bona Sforca (1494–1557). Apdairioji italė, vykdamą į vyro Žygimanto šalį, iš Bario atsigabeno tai, kuo buvo įpratusi naudotis savo namuose. Išlavintą skonį turėjusios Bonos motinos – Izabelės Sforcos virtuvėje dirbo išradingi virėjai. Bario apylinkės garsėjo puikiu alyvuogių aliejumi, Sforcų valdose klestėjo vynuogynai, apelsinmedžiai auksinį derlių davė dukart per metus, o toliau nuo jūros gerai derėjo kviečiai. Bario dvare virėjai naudojo daug rytietišku prieskonių, nes per uostą iš Rytų vedė kelias į šiaurines Italijos žemes. Rūmų kepėjai negalėjo atsisvirti pagundai sukurti viską nors naujo, skanaus ir paslaptingo. Žinome, kad Bona nuo vaikystės mėgo įvairius miltinius saldumynus, gardintus vynuogių misa, medumi ir vyšnių uogiene. Vienas jų – unikalūs, iš Ortonos miestelio apylinkių (Abrucų regiono) kilę vafLIAI <i>Nevole</i> , kurių receptas kartu su valdove atvyko į jos naująją tėvynę.	https://www.facebook.com/page/125379923659/search/?q=itali%C5%A1ko%20deserto
29.	PASKAITA	„Vilniaus pilys istoriniuose šaltiniuose: nuo Gedimino iki Aleksandro Jogailaičio“	Istorija	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje išsamiai atskleidžiama ankstyvoji Vilniaus pilių istorija parodant, kad nuo pirmojo Vilniaus pilių paminėjimo istoriniuose šaltiniuose – 1323 m. rašytuose Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiškuose, šios pilys buvo Lietuvos politinis centras, o 1387 m. Jogailai suteikus privilegiją Vilniaus vyskupui, Vilniaus Žemutinė pilis tapo ir Lietuvos religiniu centru. Būtent toje epochoje	https://www.youtube.com/watch?v=4JdtsiRMYqs&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koyl4xPDBJYCoSZ&index=7&t=2s

					Vilniaus pilys išryškėjo ir kaip elitinės kultūros centras, ir kaip neįveikiama tvirtovė.	
30.	PASKAITA	„Vilniaus Ankstyvoji mūrinė pilis. Svarbiausi statiniai“	Istorija	Egidijus Ožalas (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje pristatoma Vilniaus Ankstyvosios mūrinės pilies istorija. Tai seniausia žinoma mūro pilis dabartinėje Lietuvos teritorijoje. Didžiausia šios pilies plėtra vyko XIV a. pradžioje (apie 1325–1327 m.), kai Lietuvą valdė didysis kunigaikštis Gediminas. Tuomet buvo pastatyti pilies vakarinės dalies vartų bokštai ir gynybinės sienos. XIV a. pabaigoje ši pilis buvo išplėsta į Vilniaus Žemutinę pilį. Tačiau dvidešimt metų Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje trukę archeologiniai tyrimai atskleidė, kad ankstyviausius Lietuvos teritorijoje mūro įtvirtinimus Pilies kalno papėdėje Vilniaus centre statė dar Gedimino pirmtakai, prie Lietuvos valdžios vairo XIII a. pabaigoje stoję Gediminaičių dinastijos pradininkai.	https://www.youtube.com/watch?v=bp8hnbLpRpI&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=8&t=595s
31.	VIRTUALIOS KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS	„Sapnuoju Vilnių“	Istorija / Meninis ugdymas	Daiva Tuinylienė (Valdovų rūmų muziejus)	Kai už lango žvarbu, o muziejuje susitikti negalime, mažus ir didelius Valdovų rūmų muziejaus bičiulius kviečiame prisijungti prie virtualių kūrybinių dirbtuvių „Sapnuoju Vilnių“. Pasitelkę savo fantaziją ir išmonę bei istorines žinias, iš spalvoto popieriaus gaminsime ir susikurtame Šventaragio slėnyje apgyvendinsime legendos apie Vilniaus įkūrimą veikėjus. Popieriuje atgijęs didysis kunigaikštis Gediminas, geležinis vilkas, tauras ir krivis Lizdeika padės mums atkurti kelių šimtų metų senumo legendinius įvykius.	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/266398754825046
2020 metai						
1.	PASKAITA	„Lietuviški pėdsakai Kristaus gimimo	Istorija / Meninis ugdymas / Tikyba	Doc. dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus)	Mikalojus Kristupas Radvila Našlaitėlis, manoma, buvo pirmasis lietuvių piligrimas,	https://www.youtube.com/watch?v=L1-

		vietoje. Po 400 metų rasta Radvilos Našlaitėlio dovana“			<p>aplankęs Šventąją Žemę ir palikęs visoje Europoje žinomą šios kelionės aprašymą, kuris kelis šimtmečius buvo tikru bestselleriu. Jeruzalėje kunigaikštis įvesdintas į Kristaus Kapo riterių ordiną. Kelionės į Šventąją Žemę metu jis buvo Lietuvos valstybės vyriausybės formalus vadovas – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didysis maršalka. Įvairiais laikotarpiais Mikalojus Kristupas Radvila Našlaitėlis buvo ir Lietuvos rūmų maršalka, Trakų kaštelionas, Trakų vaivada, o galop tapo Vilniaus vaivada, tai yra užėmė pirmojo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės senatoriaus postą.</p> <p>Paskaitoje plačiame politinių, kultūrinių ir religinių procesų kontekste pristatoma 1583 m. Betliejaus bazilikai dovanotos Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio taurės su patena tyrimų istorija.</p>	5PXjUutQ&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=9&t=1234s
2.	PASKAITA	„Žygimanto Augusto gobelenai, užsakyti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmuose Vilniuje“	Meninis ugdymas / Istorija	Prof. dr. Ieva Kuizininė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Paskaitoje pristatoma gobelenų audimo istorija ir jų paskirtis Renesanso ir Baroko epochoje, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto gobelenų kolekcijos suformavimas ir jos likimas, akcentuojama svarbiausioji Žygimanto Augusto gobelenų kolekcijos jos dalis – biblinio siužeto gobelenai.</p>	https://www.youtube.com/watch?v=hJDAbawMFw&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=10&t=15s
3.	PASKAITA	„Bonos Sforcos pėdsakas Vilniaus miesto istorijoje“	Istorija	Dr. Rasa Leonavičiūtė-Gecevičienė (Valdovų rūmų muziejus)	<p>Žygimanto Augusto motina Lenkijos karalienė ir Lietuvos didžioji kunigaikštienė Bona Sforca (1494–1557) Vilnių suvokė kaip svarbią Jogailaičių dinastijos atramą. Čia ji lankėsi kelis kartus ir apskritai čia gyveno beveik septynerius metus. Būdama Vilniuje, ji dalyvaudavo viešajame gyvenime, priimdavo svečius, rūpindavosi rezidencijos rekonstrukcijos darbais, dėl asmeninių ryšių</p>	https://www.youtube.com/watch?v=KObF-0JqPIg&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=11&t=8s

					miesto gyvenimui darė įtaką ir būdama Krokuvoje. Paskaitoje pasakojama apie tai, kokį pėdsaką per trisdešimt valdymo metų, iš kurių septynerius praleido Vilniuje, Bona Sforca paliko miesto istorijoje.	
4.	PASKAITA	„Žygimantas Augustas. Išlepeš karalaitis ar kalnus verčiantis valdovas?“	Istorija	Gintautas Striška (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje pasakojama apie Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos archeologijos sluoksniuose aptiktus Žygimanto Augusto veiklos pėdsakus. Kalbama apie rūmų plėtrą, kitų pilies pastatų statybą, pristatomos kelios pagrindinės šio valdovo valdymo metais į kultūrinį sluoksnį patekusių radinių grupės.	https://www.youtube.com/watch?v=dGt0Edfweh8&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=12&t=619s
5.	E-PAMOKA	Renesansinio šokio pamoka „Pažintis su Renesanso šokiu ir etiketu (teorija ir praktika)“	Muzika / Meninis ugdymas / Istorija	Senosios muzikos ir šokio ansamblio „Banchetto musicale“ šokėjai Jūratė Širvytė-Rukštelė ir Edmundas Žička	Edukacinio Šv. Cecilijos senosios muzikos festivalio programoje Renesansinį šokį pristato šokėjai Jūratė Širvytė-Rukštelė ir Edmundas Žička. Skamba „Soben mi cha bon tempo“ iš Cesare Negri traktato „Le Gratie d’ Amore“ (1602); Nežinomo autoriaus „Pavana del Re“ (XVI a.), atlieka ansamblis Hesperion XXI (vad. Jordi Savall)	https://www.youtube.com/watch?v=cRifGfoc1F4&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=13
6.	PASKAITA	„Elitinių Užgavėnių tradicijos Vakarų Europoje ir Lietuvoje“	Meninis ugdymas / Istorija	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Liaudiškų Užgavėnių tradicijos yra kone visiems puikiai pažįstamos, bet apie elitines Užgavėnes visuomenėje žinoma gerokai mažiau. Valdovų rūmų istorikas siūlo vaizdingą intriguojantį pasakojimą apie tai, kaip Užgavėnes švėsdavo Vakarų Europos aukštuomenė, kokios elitinių Užgavėnių tradicijos skleidėsi Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvare. Yra žinoma, kad Užgavėnes elegantiškai švėsdavo jau Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas (1544/1548–1572) bei Lenkijos karalienė ir Lietuvos didžioji kunigaikštienė Barbora Radvilaitė	https://www.youtube.com/watch?v=9WAOFTTP8I

					(1520/1523–1551), o Vazų dinastijos valdymo metu Užgavėnių pokyliai Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmuose Vilniuje pasižymėjo neįtikėtinu rafinuotumu, išskirtine prabanga ir labai žaismingomis tradicijomis.	
7.	PASKAITA	„Lietuviški patiekalai ant užsieniečių stalo: nuo Viduramžių karelių iki britų karininkų klubo Chartume“	Istorija	Prof. dr. Rimvydas Laužikas (VU)	Kalbėdami apie kultūrą ar istorinę gastronomiją, dažniausiai aptariame dalykus, kuriuos esame perėmę iš kitų šalių ir tautų. Tačiau ne mažiau įdomu patyrinėti tai, ką patys esame davę kitoms šalims ir tautoms. Lietuvos gastrominio paveldo tyrinėtojas prof. Rimvydas Laužikas, pasitelkdamas kalbotyros, archeologijos ir istorijos mokslų žinias, papasakos apie ingredientus, maisto gamybos technologijas bei patiekalus, atsiradusius istorinėje Lietuvoje, o iš jos – perimtus kaimyninių regionų. Prelegentas taip pat pristatys Europos ir Šiaurės Amerikos gastrominėje kultūroje XIX–XX a. lietuviškais vardais (kaip prekių ženklų) vadintus patiekalus.	https://www.youtube.com/watch?v=DKKSKuc2Utk
8.	DISKUSIJA	„Radvilos. Istorinis paveldas ir gyvoji atmintis iš giminės perspektyvos“	Istorija	Kunigaikštis Motiejus Radvila (Maciej Radziwiłł), dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus)	Poeto Jono Radvano sukurtoje, Radvilų giminę aukštinančioje poemoje „Radviliada“ į Mikalojaus Radvilos Rudojo lūpas įdėtas posakis, esą Radvilų „siekis – iškelti aukščiau tėvynės gerovę ir garbę“, nebuvo tik literatūrinė metafora. Kaip lietuviškasis Radvilų identitetas buvo puoselėjamas XIX a. ir vėlesniais laikais? Kaip giminės istoriją ir paveldą saugo dabartiniai Radvilos (dalis jų gyvena Lenkijoje, o kiti išsklidę po įvairias pasaulio šalis)? Kurią istorinę asmenybę patys Radvilos laiko ryškiausiu giminės atstovu? Kokias giminės tradicijas puoselėja dabar? Šie ir kiti klausimai aptariami dr. Vydo Dolinsko pokalbyje su kunigaikščiu Motiejumi Radvila.	https://www.youtube.com/watch?v=-ALBTUX6PxM&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=14

9–11.	VIRTUALI KONFERENCIJA	„Vyrai ir moterys XVIII amžiuje. Statusas, santykiai, įvaizdžiai“. I dalis: Moterų istorija ir moterys istorijoje; II dalis: Privati erdvė: santykiai šeimoje; III dalis: Moterų įvaizdžiai literatūroje ir mene	Istorija / Pilietinis ugdymas / Literatūra / Meninis ugdymas	I dalis: moderatorė dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas), prof. dr. Dalia Leinartė (Jungtinių Tautų Moterų diskriminacijos panaikinimo komitetas, VDU), Dokt. Rugilė Pangonytė (Klaipėdos universitetas, Daugyvenės kultūros istorijos muziejus-draustinis), dr. Gabrielė Jasiūnienė (Šiaulių „Aušros“ muziejus, Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugija). II dalis: moderatorius dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas), prof. Rita Regina Trimonienė (Šiaulių universitetas), doc. dr. Domininkas Burba (VDU). III dalis: moderatorė dr. Lina Balaišytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas), dr. Regina Jakubėnas (VU), dr. Lijana Birškytė-Klimienė (VU), dr. Aistė Paliušytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas)	Pirmoje konferencijos dalyje pristatoma moterų istorija ir moterų istoriografija tarp (Europos) Rytų ir Vakarų, analizuojama moterų heraldika Lietuvoje XVII–XVIII a. Temos (I dalis): • Moterų istorija tarp (Europos) Rytų ir Vakarų, • Moterų vaidmuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kanclerio sekretoriaus ir Katalikų bažnyčios dvasininko Juozapo Mykolo Karpio korespondencijoje, • Herbas kilmingos XVII–XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės moters gyvenime – svarbi identiteto dalis? Temos (II dalis): • Sugyvenimas ir meilė. Jokūbo Nagurskio šeimos pavyzdys, • Šeima ir pinigai: Lydos pavieto taurininko Antano Kazimiero Mokšeckio išlaidų žmonai sąrašas 1753–1759 m. Temos (III dalis): • Lietuvos Minervos ir Belonos. Radvilų giminės atstovės XVIII a. antrosios pusės Vilniaus lenkiškoje proginėje poezijoje, • Šv. Onos – idealios žmonos, motinos ir senelės įvaizdis XVIII a. – XIX a. pirmosios pusės Lietuvos katalikiškoje dailėje, • Dailės mecenatystė ir tarpininkavimas Radvilų dvare Vetinų laikais: našlės, žmonos ir dukros. Temos (IV dalis): • Amatininkas–amatininkė: du pasauliai, tik viena erdvė? Keletas pastabų Vilniaus amatininkų sluoksnio moterų tyrimų paraštėse, • Nesantuokinių vaikų motinos Vilniaus dekanate XVIII a.: socialinis statusas ir geografinė kilmė,	I dalis https://www.youtube.com/watch?v=VrXCIm3exMQ&t=26s II dalis https://www.youtube.com/watch?v=FUKPdYL85Ws III–IV dalis https://www.youtube.com/watch?v=zL_ymUsMLwI&t=67s
-------	-----------------------	---	--	---	--	--

				IV dalis: moderatorė dr. Asta Vaškeliėnė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas), habil. dr. Bernadetta Manyś (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas), dakt. Ugnė Jonaitytė (Lietuvos istorijos institutas), dr. Aliaksandr Dounar (Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos Istorijos institutas), prof. dr habil. Ewa Kula (Kelcų Jano Kochanovskio universitetas)	<ul style="list-style-type: none"> • Vyras ir moteris baltarusių valstiečių šeimoje XVIII a. antrojoje pusėje, • Broliai Feliksas ir Martynas Ancipovai arba apie mokytojo darbo sunkumus Tautinės edukacinės komisijos laikais. 	
2019 metai						
1.	PASKAITA	„Simonas Daukantas ir Lietuvos Respublika“	Literatūra / Istorija	Doc. dr. Darius Kuolys (VU)	„Aš dėl lietuvių pamatus dedu“, – prieš mirtį savo globėjui Papilės klebonui Ignatui Vaišvilai kartoją Simonas Daukantas. Paskaitoje keliami klausimai, kokius pamatus lietuvių visuomenei padėjo Simonas Daukantas? Iš ko juos rentė? Kas sieja S. Daukantą ir Joną Basanavičių, S. Daukantą ir XX a. pradžios Lietuvos Respublikos kūrėjus? Kuo S. Daukanto laikysena ir idėjos išlieka svarbios dabartinei mūsų Respublikai?	https://www.youtube.com/watch?v=XuNs_8EtY_o&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=26
2.	DISKUSIJA	„Simonas Daukantas šviežiai: sugrįžtuvės ir sugrąžintuvės“	Literatūra / Istorija	Prof. dr. Aušra Martišiūtė-Linartienė (LMTA), prof. dr. Roma Bončkutė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas), prof. dr. Brigita Speičytė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas),	Kultūrologų ir literatūros tyrinėtojų diskusijoje gvildenamos Simono Daukanto sąsajos su Vakarų intelektualine mintimi, aptariama jo tekstų įvairovė, jų kalba ir rašyba, jo nuopelnai. Kalbamasi apie tai, kas gi yra tie S. Daukanto padėti lietuvių pamatai, kiek S. Daukanto tekstus pažįsta šiuolaikinė visuomenė.	https://www.youtube.com/watch?v=mEEBldtCDOE&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=25

				prof. habil. dr. Giedrius Subačius (Čikagos Ilinojaus universitetas, JAV), prof. dr. Saulius Pivoras (VDU), Vida Girininkienė		
3.	DISKUSIJA	„Simono Daukanto istorija – Simonas Daukantas istorijai“	Literatūra / Istorija	Prof. habil. dr. Egidijus Aleksandravičius (VDU), dr. Reda Griškaitė (Lietuvos istorijos institutas), prof. habil. dr. Zigmantas Kiaupa (Lietuvos istorijos institutas), doc. dr. Aurelijus Gieda (VU), doc. dr. Moreno Bonda (VDU)	Simonas Daukantas dažniausiai apibrėžiantis kaip „nacionalinės istoriografijos pradininkas“. Diskusijoje keliamas klausimas, kuo reikėtų laikyti pirmosios istorijos lietuvių kalba autorių – romantiku ar mokslo autoritetu? Ar pažįstame kultūrologinę aplinką, kurioje gyveno ir kūrė S. Daukantas? Ar suvokiame save „vargo pele“ vadinusios darbščios asmenybės indėlį į mokslo aruodus? Ką nauja galime pasakyti apie S. Daukantą, jo veiklą vertindami prabėgus tam tikram laikui ar net tarptautiniame kontekste?	https://www.youtube.com/watch?v=3AN9ycDhFm4&list=PLobUPm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=27
4.	DISKUSIJA	„Kodėl tik Barbora? Veikliosios Radvilų moterys“	Istorija	Prof. dr. Raimonda Ragauskienė (Lietuvos istorijos institutas, VU), prof. dr. Deimantas Karvelis (VDU Švietimo akademija), dr. Jolita Sarcevičienė (Lietuvos istorijos institutas), dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas), dr. Nelija Kostinienė (Valdovų rūmų muziejus), Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Ar kada susimąstėte, kodėl, ieškant atsakymo į klausimą, kokia iškilčiausia moteris Radvilų giminės ir net Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijoje, visų pirma išskyla Barbaros Radvilaitės vardas. Ar tai realus fenomenas? O gal tik laiko tėkmėje susiformavęs stereotipas? Gal tai pačių Radvilų sumaniai vykdytos vedybinės politikos „topas“ ir „diplomatinis projektas“? Jei pabandytume išsivaduoti iš šio stereotipo gniaužtų, prieš akis iškiltų ryškių ir gal net iškilnesnių už Barborą Radvilaičių bei Radvilienių istoriniai paveikslai. Nuo veiklių protestantizmo rėmėjų, dosnių mecenatų, sumanių ūkininkų iki Apšvietos idėjomis užsikrėtusių menininkų, keliautojų ir kūrėjų. Apie jas pasakojama iškilų Lietuvos	https://www.youtube.com/watch?v=TLqqN7Gvets&list=PLobUPm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=15&t=288s

					Didžiosios Kunigaikštystės istorijos tyrinėtojų pasisakymuose.	
5.	PASKAITA	„Italijos įtaka Vazos karališkojo dvaro rūmų muzikai“	Muzika / Meninis ugdymas / Istorija	Rodrigo Calveyra, ansamblio „Canto Fiorito“ meno vadovas (Prancūzija)	Paskaitoje su muzikiniais pavyzdžiais ansamblio „Canto Fiorito“ meno vadovas ir Paryžiaus Sorbonos universiteto muzikologijos doktorantas Rodrigo Calveyra analizuoja Italijos muzikos įtaką Abiejų Tautų Respublikos valdovų Žygimanto ir Vladislovo Vazų dvarui bei Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kanclerio Leono Sapiegos dvarui XVI ir XVII a. sandūroje. Daugiausia dėmesio skiriama dvaro kapelmeisteriams: Annibale Stabile, Luca Marenzio, Giulio Cesare Gabussi, Asprilio Pacelli, Giovanni Francesco Anerio, Marco Scacchi ir Giovanni Battista Cacciola.	https://www.youtube.com/watch?v=cTAnlwZUM08&list=PLobUPm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=28
6.	PASKAITA	„Nuo Romos iki Vilniaus. Muzikinės jungtys“	Muzika / Meninis ugdymas / Istorija	Rodrigo Calveyra, ansamblio „Canto Fiorito“ meno vadovas (Prancūzija)	Rodrigo Calveyra kviečia naujai pažvelgti į Lenkijos karalių bei Lietuvos didikų kunigaikščių Vazų dvaro muziką ir atkurti muzikinius ryšius, siejusius Romą ir Vilnių. Dauguma Vazų dvare kapelmeisteriais dirbusių italų kompozitorių buvo ne tik garsūs Romos polifonijos mokyklos atstovai, užėmę aukščiausias pareigas Romoje ir Vatikane, bet ir tiesioginiai šios mokyklos įkūrėjas Giovanni Pierluigi da Palestrina mokiniai. Tokias prestižines pareigas Romoje ėję kompozitoriai iškeitė jas į kapelmeisterio darbą Varšuvos ir Vilniaus rūmuose, todėl Vazų dvarą galime laikyti tikrai svarbiu to meto Europos muzikos centru.	https://www.youtube.com/watch?v=-Z-TfF1rVqA
7.	PASKAITA	„Bona Sforca – Renesanso moteris“	Istorija / Meninis ugdymas	Dr. Mariastella Margozzi (Bario pilis, Italija)	Paskaitoje kalbama apie Bonos Sforcos ryšius su Neapolio Aragoniečių dinastija, apie jos sunkią vaikystę Sforcų dvare valdant Ludovikui Sforcai (Ludovico il Moro), tolesnius vaikystės metus ir paauglystę,	https://www.youtube.com/watch?v=ACMgiN9BV1M&list=PLobUPm9Hmxkvo325_koy

					<p>praleistą Baryje, kur būsimoji Lenkijos ir Lietuvos valdovė su motina Izabele Aragoniete persikėlė 1501 m., taip pat gyvenimą Neapolyje. Prelegentė apžvelgia politinius įvykius ir kultūrinę aplinką, kurioje augo Izabelės Aragonietės dukra Bona. Bona Sforca „per procura“ ištekėjusi už Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Senojo (1506–1548), 1517 m. gruodį paliko Italiją ir po penkių mėnesių kelionės, 1518 m. balandį, atvyko į Krokuvą. Per ilgus svetur praleistus metus Bona tapo valdove, kuri ne tik galėjo patarti Žygimantui Senajam, gebėjo užmegzti diplomatinius ryšius su kaimyninėmis valstybėmis, bet ir darė didžiulę įtaką krašto politinei, administracinei bei kultūrinei veiklai, o jos rūmuose nuolat viešėję ar laikinai dirbę menininkai ir kiti dvariškiai iš Italijos paliko itin ryškų pėdsaką Bonos taip sumaniai valdytų šalių kultūriniame gyvenime.</p>	<p>14xPDBJYCoSZ&index=19</p>
8.	PASKAITA	„1569 metų slenkstis – Liublino unija“	Istorija / Politikos mokslai	Prof. habil. dr. Jūratė Kiaupienė (Lietuvos istorijos institutas, VDU)	<p>Paskaitos metu viena žymiausių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tarptautinių sutarčių, politinės kultūros, diplomatijos tyrinėtojų prof. J. Kiaupienė pasakoja apie 1569 m. liepos 1 dienos susitarimą (vad. Liublino unija) tarp dviejų valstybių – Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės. Paskaitoje ieškoma atsakymų, kokios priežastys paskatino šių valstybių valdančiuosius sukurti naują politinį darinį – sudėtinę valstybę, kuri šiandien vadinama Abiejų Tautų Respublika, valstybę, kuri Vidurio Rytų Europoje egzistavo 226 metus (iki 1795 m.). Apžvelgti ir šio sprendimo pasekmių bei Liublino unijos istorinės atminties ypatumai Lenkijoje ir Lietuvoje.</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=SYq-NFkvHNs&list=PLOBU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=21</p>

9.	PASKAITA	„Mūro istorijos. Sunaikintas Lietuvos bernardinų provincijos paveldas“	Istorija / Meninis ugdymas	Akad. dr. (hp) Rūta Janonienė (VDA Dailėtyros institutas)	Bernardinų (Mažesniųjų brolių observantų) vienuolija buvo viena populiariausių Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Didesnioji šio ordino Lietuvos provincijos konventų dalis buvo įkurta už dabartinės Lietuvos ribų. Kaip svarbiausią tikslą iškėlęs katalikybės platinimą tarp stačiatikių (vėliau ir tarp protestantų), šis ordinas iš centro Vilniuje skverbėsi kuo toliau į rusiškąsias Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijas, kartu į rytines valstybės žemes nešdamas lotyniškosios Vakarų kultūros formas. Kartu su katalikybe į slaviškas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemes plito gotikinės, o vėliau barokinės architektūros modeliai, vakarietiška krikščioniškosios dailės ikonografija. Atskiri XVI–XVII a. bandymai įtvirtinti savarankišką lietuviškų konventų provinciją baigėsi sėkme 1729 m. Milano generalinėje kapituloje – buvo patvirtintas Lietuvos provincijos įkūrimas, galutinai įgyvendintas 1731 metais. Provinciją sudarė 31 vyrų konventas ir 6 moterų vienuolynai. Nuo 1783 m. Rusijos imperijos teritorijoje esantys konventai sudarė atskirą Baltarusijos Šv. Stanislovo provinciją, gyvavusią iki XIX a. pradžios. 1801 m. visi buvusių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemių konventai vėl sujungti į bendrą Lietuvos bernardinų provinciją, veikusią Rusijos imperijos sudėtyje. 1816 m. prie Lietuvos provincijos prijungti Rusijos provincijos konventai dar labiau išplėtė šios neįtikėtinai išaugusios provincijos ribas iki Podolės Kameneco. Tačiau XIX a. ši gerai organizuota struktūra buvo sunaikinta, XIX a. pabaigoje liko neuždarytas tik Kretingos vienuolynas. Paskaitoje apžvelgiama dabartinė buvusių Lietuvos provincijos bernardinų ansamblių	https://www.youtube.com/watch?v=49yHFBIKLvE
----	----------	--	----------------------------	---	--	---

					padėtis, architektūros išlikimo lygis, įvertintas kultūros paveldo praradimų mastas.	
10.	PASKAITA	„Tragiški Abiejų Tautų Respublikos paveldo likimai Lietuvoje, Baltarusijoje, Ukrainoje“	Istorija / Paveldas	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje pažvelgiama daugiau negu trisdešimties dabartinėje Lietuvoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje esančių paveldo objektų likimai, taip pat kaip Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės laikais statytos bažnyčios carinės Rusijos ir Sovietų Sąjungos valdžios buvo paverstos cerkvėmis, grūdų, trąšų, vaistų ir degtinės sandėliais, kaip rezidencijos ir pilys apleidžiamos, traktuojamos it „liaudies išnaudotojų lizdai“, kaip įvairių rūšių paveldo objektai buvo ardomi, sprogdinami, niekinami.	https://www.youtube.com/watch?v=SDDMcW-AqmA&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=23
11.	PASKAITA	„Meninės Radvilų fundacijos“	Istorija / Meninis ugdymas	Prof. habil. dr. Pšemysław Mrozowski (Przemysław Mrozowski) (Varšuvos karališkoji pilis – Muziejus, Varšuvos kardinolo Stefano Višinskio universitetas)	Jokia kita Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų giminė negalėtų lygiuotis į kunigaikščius Radvilas ne tik dėl reikšmingo jų indėlio į Lietuvos valstybingumo, diplomatijos, karybos, religijos istoriją, bet ir didžiulio poveikio kultūrai aspektu. Šios giminės atstovų kultūrinės investicijos aprėpia ištisą veiklos spektrą – nuo meniškai apipavidalintų leidinių, vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinių, unikalių meno dirbinių užsakymų ir jų kolekcionavimo iki aukščiausio lygmens žymiausių Europos menininkų globos, reprezentacinių pilių ir rūmų, puikių sakralinės ir pasaulietinės architektūros objektų statybos bei puošybos. Platus geografinis Radviloms priklausiusių valdų Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje arealas, kuriame apstu šios giminės meninės mecenatystės ženklų – nuo Vilniaus iki Nesvyžiaus, nuo Biržų iki Olykos, nuo Kėdainių iki Slucko. Įspūdingos Radvilų	https://www.youtube.com/watch?v=BdgAkQxGn1c

					kultūrinės fundacijos ir šiandien puošia Varšuvą, Berlyną, kitus Europos miestus. Žymus meno istorikas, istorinės ikonografijos tyrinėtojas prof. habil. dr. Pšemyslavas Mrozovskis (Przemysław Mrozowski) paskaitoje pakvies į įsimintiną kelionę po meno ir kultūros lobyną. Jį kūrė ir kaupė ištisos kartos: Mikalojus Juodasis ir Mikalojus Rudasis, Mikalojus Kristupas Našlaitėlis ir Kristupas Perkūnas, Kristupas II ir Jonušas, Boguslavas bei Albertas Stanislovas, Mykolas Kazimieras Žuvelė ir Karolis Stanislovas „Mielasis Pone“, kiti šios garsiosios giminės atstovai.	
12.	KULTŪROS VAKARAS (diskusija)	„Tame varde atpažįstama Lietuva. Radvilos ir valstybė“	Istorija	Diskusijos moderatorė dr. Jolanta Karpavičienė (Valdovų rūmų muziejus) Diskusijos dalyviai: prof. dr. Rimvydas Petrauskas (VU), prof. dr. Raimonda Ragauskienė (Lietuvos istorijos institutas, VU), dr. Gintautas Sliesoriūnas (Lietuvos istorijos institutas), prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, VDU)	Renginyje žymiausi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tyrinėtojai ir garsišios giminės istorijos žinovai dalsysis mintimis apie tai, kada ir kokiomis aplinkybėmis iškilo bei šalies valdančiame elite įsitvirtino pirmosios Radvilų kartos; kokie veiksniai lėmė svaigią šios giminės karjerą ir lyderystę daugelyje sričių; kuriuos XVI a. gyvenusius Radvilas ir už kokius nuopelnus istorikai vadina „auksine“ karta ir kodėl jos ainiai apibrėžiami kaip „sidabrinė“ generacija; kokias valstybės raidos negandas teko išgyventi dviejų šios giminės šakų atstovams XVII a. antroje pusėje ir XVIII a. pradžioje; kokios priežastys paskatino giminės galybės saulėlydį XVIII a., bet vis dėlto išgelbėjo nuo išnykimo?	https://www.youtube.com/watch?v=TIMP7oxnPwM
13.	DISKUSIJA	„Radvilos ir Reformacija“	Istorija / Paveldas	Habil. dr. Ingė Lukšaitė (Lietuvos istorijos institutas),	Siekiant atskleisti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės diduomenės istoriją, neįmanoma apeiti jos santykio su religija temas. Garsiausia didikų giminė XVI a. viduryje pasuko Reformacijos kryptimi.	https://www.youtube.com/watch?v=wPueQ7qvUGM

				prof. dr. Deimantas Karvelis (VDU Švietimo akademija), prof. dr. Aivas Ragauskas (VU)	Kiekviena iš trijų Radvilų giminės šakų šiuo požiūriu ėjo savitu keliu. Kokie buvo jų keliai? Kaip keitėsi Radvilų požiūris į įvairių sluoksnių Reformacijos šalininkus? Koks iškiliosios giminės atstovų santykis su gimtosios kalbos vartojimu bažnyčioje? Kaip kūrėsi ir veikė protestantiškos bendruomenės Radvilų valdose? Ką ir kodėl vadiname evangelikų-reformatų mažosios bažnyčios fenomenu Lietuvos istorijoje XVII a. – XX a. pradžioje?	
14.	DISKUSIJA	„Radvilos: nuo Dubingių iki Biržų ir Kėdainių“	Istorija / Paveldas	Diskusijos moderatorė dr. Jolanta Karpavičienė (Valdovų rūmų muziejus) Diskusijos dalyviai: prof. dr. Albinas Kuncevičius (VU), Gintaras Butkevičius (Biržų krašto muziejus „Sėla“), Edita Lansbergienė (Biržų krašto muziejus „Sėla“), Rimantas Žirgulis (Kėdainių krašto muziejus)	Jokių kitų vietovių Lietuvoje raida nėra taip glaudžiai susijusi su didikais Radvilomis kaip Dubingiai, Biržai ir Kėdainiai. Kodėl taip yra? Kuo didikų veikla šiose vietose buvo panaši ir kuo skyrėsi? Kaip šiandien čia saugoma Radvilų atmintis? Pabandykime atspėti, kuri vietovė buvo svarbesnė patiems Radviloms. Kaip Dubingiai, Biržai ir Kėdainiai išsirikiuotų mūsų reitingų lentelėje?	https://www.youtube.com/watch?v=4YIPWRUTMJU
15.	KONFERENCIJA	„Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XVIII amžiuje. Giminė. Bendrija. Grupotė“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Lina Balaišytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas), doc. dr. Vydas Dolinskas (Valdovų rūmų muziejus, VU), doc. dr. Liudas Glemža (VDU), doc. dr. Robertas Jurgaitis (VDU, Parlamentarizmo istorijos tyrimų centras),	Tarpasmeninės komunikacijos ir mainų tinklai – formalūs ir neformalūs ryšiai – būdingi visoms visuomenėms. Kai kurie iš šių tinklų yra iš esmės „horizontalūs“, jungiantys tokio pat statuso ir galios veikėjus, kiti – „vertikalūs“, siejantys nelygius veikėjus asimetriškuose hierarchijos ir priklausomybės santykiuose. Ryšiai tarp individų kartu yra instrumentai, padedantys pasiekti grupės tikslus, komunikacijos būdu perduodant grupės narių siekius, poreikius, lūkesčius. XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės	https://www.valdovurumai.lt/lankytojams/renginiai/xviii-tarptautine-mokslines-konferencija-gimine-bendrija-grupuote Programa: https://media.valdovurumai.lt/m/files/XVIII%20a.%20Gimin%C4%97.%20Bendrija.%20Grupot%C4%97_PRO

				prof. dr. Valdas Rakutis (Klaipėdos universitetas, Kauno tvirtovės parkas), dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas), prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, VDU)	istorijos tyrinėtojų konferencijos dėmesio centre – vertikalūs ir horizontalūs XVIII a. visuomenės ryšiai, aprėpiantys tiek luominius, politinių grupuočių, klientelės sistemos, tiek ir šeimos, giminystės, religinio, regioninio ar pareigybinio solidarumo aspektus.	GRAMA 2019-12-05_06d.pdf Konferencijos medžiaga paskelbta: XVIII amžiaus studijos 7: Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė: giminė, bendrija, grupuotė, Vilnius, 2022.
2018 metai						
1.	PASKAITA	„Keturi tapybos šimtmečiai Florencijoje. Nuo Džoto atnaujintos vaizduojamosios kalbos iki barokinio prašmatnumo“	Meninis ugdymas / Istorija	Dr. Giovanni Matteo Guidetti (Florencijos religinio meno mokykla, Italija)	Paskaitoje glaustai, bet išsamiai pristatoma Florencijos, iš kurios kilo itin daug garsių dailininkų, tapybos mokyklos evoliucija XIII–XVIII amžiuje.	Paskaitos medžiaga paskelbta straipsnyje „Krikščioniškieji sakraliniai siužetai italų tapyboje III–XVII amžiais“ (Nuo SACRO iki PROFANO. Giorgio Baratti dailės kolekcija iš Milano. Parodos katalogas, Vilnius, 2020, p. 62–85).
2.	PASKAITA	„Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė valdant Saksonijos Vėtinų dinastijos valdovams: viltys, galimybės, nusivylimai“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Gintautas Sliesoriūnas (Lietuvos istorijos institutas)	Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinės ir socialinės raidos XVII–XVIII a. tyrinėtojas dr. Gintautas Sliesoriūnas paskaitoje gvildena Lietuvos bajorijos požiūrį į Vėtinų dinastijos valdovus bei uniją su Saksonija ir pasakoja apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vietą Augusto II ir Augusto III planuose.	https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/1013704267
2017 metai						
1.	STRAIPSNIS	Voicecho Gersono paveikslas „Lietuvos“	Meninis ugdymas / Istorija / Dailė	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Straipsnyje, remiantis Voicecho Gersono paveikslo analize atskleidžiama, kaip	Publikuota leidinyje: Lietuvos krikštas.

		krikštas: realybė ir fikcija“			meninėmis priemonėmis gali būti sukurtas tikrovės neatitinkantis istorinis naratyvas, turėjęs didelės įtakos istorinės sąmonės formavimui.	Voicecho Gersono paveikslas, Vilnius, 2017, p. 66–75. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje
2.	STRAIPSNIS	Voicechas Gersonas (1831–1901)	Meninis ugdymas / Dailė	Rita Lelekauskaitė (Valdovų rūmų muziejus)	Voicechas Gersonas (Wojciech Gerson) – gerai žinomas Lenkijos dailininkas, palikęs ryškią žymę šalies XIX a. antros pusės dailės istorijoje. Istorinės peripetijos nulėmė, kad dailininko kūrybinis palikimas negali būti atsiejamas ir nuo Lietuvos. Straipsnyje aptariamos menininko kūrybą formavusios aplinkybės, jo nuopelnai Lenkijos meno gyvenimui ir sąsajos su Lietuva.	Publikuota leidinyje: Lietuvos krikštas. Voicecho Gersono paveikslas, Vilnius, 2017, p. 56–59. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje
3.	STRAIPSNIS	„Dailioji tekstilė XVIII a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“	Meninis ugdymas / Istorija / Dailė	Dr. Ieva Kuiziniene (Valdovų rūmų muziejus)	Straipsnyje pristatomos dailiosios tekstilės ištakos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir aptariama tekstilės dirbtuvių steigimo istorija, akcentuojama, kad dailiosios tekstilės amatas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje suklestėjo XVIII a.: tuo metu audyklos dažniausiai buvo steigiamos nebe sostinėje, o valstybės periferijoje, privačiuose didikų ir bajorų dvaruose. Tyrime atskleidžiama, kokie audiniai buvo kuriami privačiuose didikų ir bajorų dvaruose, koks buvo jų sukūrimo tikslas ir kaip jie buvo naudojami.	Publikuota leidinyje: Slanime atgijusi Antika. Lietuvos etmono Mykolo Kazimiero Oginskio gobelenai, Vilnius, 2017, p. 59–73. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje
4.	STRAIPSNIS	„Mūzų buveinė: Mykolo Kazimiero Oginskio kultūrinė oazė Slanime“	Meninis ugdymas / Istorija / Muzika / Teatras	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Straipsnyje analizuojama, kokios buvo Mykolo Kazimiero Oginskio dvaro Slanime įkūrimo aplinkybės? Kodėl Slanimas buvo vadinamas Lietuvos Versaliu, Lietuvos Atėnais, Mūzų buveine? Kodėl būtent čia suklestėjo teatras, buvo kuriamos operos, baletai, steigiamos mokyklos, spaustuvės?	Publikuota leidinyje: Slanime atgijusi Antika. Lietuvos etmono Mykolo Kazimiero Oginskio gobelenai, Vilnius, 2017, p. 38–58.

						Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje
5.	STRAIPSNIS	„Tarp plunksnos, stryko ir etmono buožės: Mykolo Kazimiero Oginskio valstybinės veiklos horizontai“	Istorija	Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas)	Tyrimas, pristatantis Lietuvos didžiojo etmono Mykolo Kazimiero Oginskio valstybinę veiklą.	Publikuota leidinyje: Slanime atgijusi Antika. Lietuvos etmono Mykolo Kazimiero Oginskio gobelenai, Vilnius, 2017, p. 18–37. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje
6.	PASKAITA	„Mykolo Kazimiero Oginskio valstybinės veiklos horizontai“	Istorija / Pilietinis ugdymas	Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas)	Kas formavo būsimojo etmono pažiūras ir kokiais vingiais klostėsi jo likimas? Kas lėmė, kad iš gausybės reformų projektų buvo įgyvendinta tik hidrotechnikos naujovė – Ščiaros ir Jaseldos upių kanalas? Atsakymai į šiuos klausimus pateikiami paskaitoje, pristatančioje įvairiapusį Apšvietos epochos žmogaus paveikslą.	https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/10154570671813660/
2016 metai						
1.	LEIDINYS	Markas Skakis „Canones nonnulli“	Meninis ugdymas / Muzika	Sudarytojai: dr. Marco Bizzarini, dr. Aleksandra Pister	Kanonai XVII a. Europos muzikos kontekste išsiskiria unikaliais bruožais ir laikytini svarbiu etapu ilgoje tokio pobūdžio kontrapunkto raidoje, kuri aprėpė laikotarpį nuo Renesanso epochos prancūzų ir flamandų kompozitorių kūrybos iki pat Johano Sebastiano Bacho Muzikinės aukos. Leidinyje lietuvių, italų ir anglų kalbomis publikuojamas tyrimas apie M. Skakio sukurtą kanonų rinkinį, XVII a. leidinio faksimilės ir originalių tekstų lotynų kalba vertimai į tris kalbas. Pirmą kartą skelbiamos ir 14 kanonų transkripcijos. Jos atskirai pakartojamos ir leidinio priede – atlikėjams skirtame	Marco Scacchi, <i>Canones nonnulli</i> (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų studijos, t. XXIII), Vilnius, 2016, 159 p. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje

					natų sąsiuvinyje. Leidinyje publikuojami Skakio kanonai liudija Baroko epochos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Italijos kultūros bei meno bendrystę.	
2.	STRAIPSNIS	„Everardas II – Lietuvos karalius“: Žuau de Souza Karvalju operos istorinis ir meninis kontekstas“	Meninis ugdymas / Muzika / Teatras	Laima Budzinauskienė	Ž. de Souza Karvalju opera „Everardas II – Lietuvos karalius“ yra akivaizdus dvi epochas – Baroką ir ankstyvąjį Klasicizmą – susiejančių kompozicijų pavyzdys. Viena vertus, muzikinė medžiaga operoje monotematiška, monotonalė, atspindinti iš Baroko paveldėtą bendresnę, su pasaulėžiūra susijusią estetinę nuostatą – cikliško sampratą. Kita vertus, operoje jau juntama ankstyvojo Klasicizmo muzikai būdinga kryptingą, tiesiaiegią judėjimo tendencija. Nors operą dar skaido uždari numeriai, jų ėjimas į finalinį ansamblių ir dramaturginę įtampa tampa kokybiškai nauju, jau Klasicizmo epochai būdingu reiškiniu.	Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų studijos, t. XXVII, Vilnius, 2016, p. 21–40. Leidinio pdf saugomas muziejaus serveryje

2015 metai

1.	PASKAITA	„LDK valdovų dinastiniai ryšiai: vedybinės politikos kryptys“	Istorija	Eimantas Gudas (Valdovų rūmų muziejus)	Paskaitoje analizuojama, kokiems vedybiniais partneriams prioritetą skyrė Lietuvos valdovai nuo viduramžių iki ankstyvųjų naujųjų laikų, kas lėmė santuokos sudarymą ir dinastinių ryšių plėtros kryptis.	https://www.youtube.com/watch?v=xhBNI6C5g-k&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=39
2.	PASKAITA	„Viena koja karste“: nėštumas ir gimdymas XVI–XVIII a. LDK visuomenėje	Istorija / Socialinis ugdymas / Gamtamokslinis ugdymas	Monika Ramonaitė (VU)	Paskaitoje gvildinama moterų vaisingumo, palikuonių susilaukimo, nėštumo ir gimdymo problematika XVI–XVIII a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje.	https://www.youtube.com/watch?v=bJW2LFydVCI&list=PLobU_Pm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=38

2014–2013 metai

1.	NEFORMALIOJO ŠVIETIMO EDUKACINĖ PROGRAMA	„Viduramžių, renesanso ir ankstyvojo baroko muzika Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvare“	Meninis ugdymas / Muzika / Istorija	Ieva Baublytė, Donatas Jokūbaitis, Saulius Poderis, Vida Kaunienė, Gediminas Gendrėnas (Valdovų rūmų muziejus)	Neformaliojo švietimo edukacinės programos „Viduramžių, Renesanso ir ankstyvojo baroko muzika Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvare“ tikslas – padėti atrasti ir pažinti XV–XVII a. muzikinę kultūrą Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, atskleisti ir suvokti jos sąsajas su Europos muzikinės kultūros paveldu ir šiandienos kultūriniu gyvenimu, bei kitomis žmogaus veiklos sritimis. Lavinti meninį-estetinį pojūtį, vaizduotę ir skatinti malonias emocijas, ugdyti kūrybinius gebėjimus.	http://media.valdovuruimai.lt/m/files/edukacija/mmm_programa/programos_aprasymas.pdf Edukacinis filmas: https://www.youtube.com/watch?v=t4ONmvyK3iKU&list=PLobUPm9Hmxkvo325_koy14xPDBJYCoSZ&index=41
2.	Metodinis LEIDINYS	„Istorija muzika šlovinama“	Meninis ugdymas / Muzika / Istorija	Valdovų rūmų muziejus	Leidinyje pristatomas 1565 m. Krokuvoje išleistas vengrų liutnininko virtuozo Valentino Bakfarko (1507–1576) kūrinių liutniai rinkinys „Harmoniarum musicarum“. Publikuojamos šio leidinio faksimilės ir įžangos vertimas į lietuvių kalbą, kurį atliko dr. Sigitas Narbutas. Tekstas iliustruojamas Valdovų rūmų muziejaus archeologinių radinių ir interjero vertybių atvaizdais. Leidinio originalas saugomas Bavarijos valstybinėje bibliotekoje (Bayerische Staatsbibliothek).	http://media.valdovuruimai.lt/m/files/edukacija/mmm_programa/Istorija_muzika_slovinama_Turinys.pdf
3.	EDUKACINIS FILMAS	„Istorija muzika šlovinama“	Meninis ugdymas / Muzika / Istorija	Režisierius ir operatorius Algirdas Tarvydas, Valdovų rūmų muziejaus Edukacijos ir lankytojų centras	Edukacinis filmas apie XVI–XVII a. muziką atskleidžia, kad Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų kasdienio gyvenimo ritmą, kurio neatsiejama dalis buvo vokalinė ir instrumentinė muzika, skambėjusi užsienio diplomatų priėmimuose ir rūmų ceremonialo renginiuose: per pakėlimo Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu iškilmes, valdovų įžygiuotuves į Vilniaus rezidenciją, karališkosios šeimos narių tuoktuvių arba krikštynų progomis rengiamas puotas ir kt.). Lietuvos valdovai kviesdavosi žymiausių atlikėjų iš Vakarų Europos. Lenkijos karaliaus ir Lietuvos	https://www.youtube.com/watch?v=t4ONmvyK3iKU&t=324s

					didžiojo kunigaikščio Vladislovo Vazos iniciatyva Valdovų rūmuose Vilniuje 1636 m. pastatyta pirmoji opera „Elenos pagrobimas“ – dešimtmečiu anksčiau negu Paryžiuje.	
--	--	--	--	--	--	--